همشهری محله
مناطق ۱۶•۱۷•۱۸•۱۹•۲۰
پهنه جنوبی
شهر تهران

روستای صالح‌آباد شرقی محل سرریز معضلات شهر تهران است

مشکلات سهم روستاست درآمد؛ سهم شهر

ساکنان روستای صالح‌آباد شرقی از سال‌ها پیش در همسایگی حوضچه‌ای زندگی می‌کنند که همه پساب‌های آلوده پایتخت به سمت آن سرازیر می‌شود. ضلع جنوبی «بازار آهن مکان»...

صفحه ۱۲

چهارشنبه
۲ مهر ۱۳۹۹
سال شانزدهم/ شماره ۷۷۰
۱۶صفحه

۳سال تمرین مداوم
برای تبدیل شدن به فری استایلر فوتبال

هنرنمایی از بوستان ولایت تا عصر جدید

صفحه ۷

عکس: علیرضا طهماسبی

تولیدکننده موفق منطقه ۲۰
گام‌های موفقیت را از مراکز «کوثر» برداشت

تغییر شغل با شیوع کرونا

کارگاهی که در آن فعالیت دارد، فضایی حدوداً ۳۰۰متری است و در یکی از خیابان‌های محله عباس‌آباد قرار دارد. چرخ‌های خیاطی ردیف به ردیف هم چیده شده و بانوان در حال دوخت ودوزند. عده‌ای یراق‌های پرده در دست دارند و عده ایهم در حال دوخت ماسک هستند. «فاطمه ترابی» کارآفرین ۴۰ساله‌ای...

صفحه ۴

این‌بار جانباز هم‌محله‌ای
در جبهه‌ای دیگر خدمت می‌کند

هنوز هم رزمنده‌ام

برایش سخت و ناخوشایند است که از دلاوری‌های خود در دوران دفاع‌مقدس و قدم‌های خیری که برای محله وصفنارد برداشته صحبت کند، اما کارهای خیر اهالی محله و رشادت‌های همرزمانش را مفصل شرح می‌دهد. لحنی گرم و مهربان دارد و وقتی از روزهای دفاع‌مقدس می‌گوید، دلتنگی او برای حال و هوای باصفای جبهه‌ها...

صفحه ۱۱

با تبلیغات در همشهری محله
درست به هدف بزنید
۱۸۱۹
جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی
با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
شرح در صفحه ۳

یادداشت

ابوذر چهل امیرانی
دبیر تحریریه

یک اتفاق خوب؛ انتخاب مدیر از بین اهالی

بی شک فعالیت یک مدیر یا مسئول در محله‌ای که زادگاه یا سکونتگاه وی به شمار می‌رود، امتیازهای زیادی دارد که مهم‌ترین آنها، تعصب او به محله و ساکنانش است. چنین مدیر یا مسئولی، به دلیل سکونت در یک محله یا منطقه، به خوبی از مشکلات و نیازهای آن باخبر است و می‌داند انجام چه فعالیت‌هایی در آنجا ضروری و دارای اولویت است. همچنین به دلیل تردد مداوم در محل سکونتش، به خوبی می‌تواند برای آبادانی و توسعه آن برنامه‌ریزی کرده و از معتمدان محله و افراد فعالی که در محله‌اش می‌شناسد، برای انجام بهتر کارها کمک بگیرد. ارتباط گرفتن چنین مسئولی با ساکنان محله نیز آسان‌تر از مسئولان دیگر است و می‌تواند به جای صرف وقت برای رفتن به محل کار یا بازگشت از آن، همین زمان را به گشتزنی در محله و شناسایی معضلات و نقاط قوت آن اختصاص دهد. از سوی دیگر، شهروندان نیز با چنین مسئولی رابطه بهتری برقرار می‌کنند و اعتماد اهالی به او و نظراتش بیشتر است. چنین مدیری همیشه در دسترس ساکنان محله است و شهروندان می‌توانند با او به جز محل کارش، در مسجد، خیابان‌ها و کوچه‌های محله به گپ‌وگفت بپردازند. همه اینها مقدمه خبر ویژه‌ای بود که از شهری به ما رسید. مسئولان معاونت توسعه منابع انسانی شهرداری منطقه ۲۰ برای انتخاب مدیر یکی از بخش‌های این نهاد مردمی، به اعلام فراخوان عمومی پرداختند. این اقدام قابل تحسین در راستای شایسته‌گزینی برای انتخاب رئیس اداره فرهنگی شهرداری منطقه ۲۰ انجام شد و طی آن، افراد علاقه‌مند نامنویسی کردند. در نهایت یکی از شرکت‌کننده‌ها به دلیل دارا بودن سوابق و تحصیلات مرتبط، همچنین قبولی در مصاحبه، به‌عنوان سرپرست امور فرهنگی معاونت اجتماعی و فرهنگی انتخاب شد. این اقدام از ۲جنبه حائز اهمیت است. اول؛ انتخاب مدیری که دارای فعالیت‌های مرتبط با حوزه موردنظر است. دوم؛ ایجاد فرصت برای افرادی که مایل به خدمتگزاری در محل سکونت خود بودند. جدا از این موضوع، ابتکار مسئولان شهرداری هم در این کار ستودنی است. سال‌ها پیش انتخاب مدیران محله هم تا حدودی به همین شکل انجام شد و افراد زیادی توانستند در محل سکونت خود به خدمت بپردازند. اگرچه اجرای این طرح نواقصی داشت و باعث ایجاد برخی مشکلات شد، اما ایجاد فرصت برای شهروندان به‌خصوص جوانان تحصیلکرده و واگذاری‌سراهای محله به آنها برای انجام فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی و... براساس نیاز اهالی، از دستاوردهای مهم آن بود. بد نیست مسئولان نهادهای دیگر نیز از این شیوه برای انتخاب برخی از مدیران خود استفاده کنند.

تیتر یک

راه‌اندازی مرکز فروش «خیرخواه شاپ»

با هدف خودگردانی اقتصاد منطقه و عرضه سرمایه و خدمات به اهالی، مرکز فروش «خیرخواه شاپ» راه‌اندازی می‌شود.

«آرش بخشا» شورایار محله یافت‌آباد با اعلام این خبر گفت: «خیرخواه شاپ فعالیتی استارتاپی است که برای اشتغالزایی و ایجاد بازار فروش محصولات و خدمات اهالی طراحی شده است.»

وی، صنایع‌دستی و تولیدات مجازی را از محصولاتی برشمرد که در این مرکز عرضه می‌شود و توضیح داد: «در خیرخواه شاپ خدمات هم عرضه می‌شود تا مشتریانی که به خدماتی مانند تعمیر خودرو و لوازم منزل، مشاوره‌های حقوقی و خانوادگی، بنّایی و نقاشی ساختمان و... نیاز داشته باشند، خدمات موردنظر خود را هم سفارش دهند.»

او نصب نرم‌افزار «اپ فلاح شاپ» را برای استفاده از خدمات این مرکز ضروری خواند و ادامه داد: «براساس مکاتباتی که با مراکز بهزیستی و اداره امور بانوان شهرداری منطقه داشتیم، امکان عرضه دست سازه‌ها و تولیدات هنری و محصولات خانگی بانوان سرپرست خانوار در این بازار فراهم می‌شود و برای امور دفتری مرکز به استخدام توانایان منطقه که معلولیت جسمی محدودی دارند، می‌پردازیم.»

شورایار محله یافت‌آباد این فعالیت استارتاپی را محصول ایده‌پردازی «گروه مردمی خیرخواهان فلاح» ذکر کرد و افزود: «تعدادی از جوانان منطقه هم به‌عنوان پیک موتورسوار با مرکز همکاری می‌کنند و وظیفه رساندن محصولات به دست مشتریان را برعهده دارند.» به گفته وی این اقدام سبب گردش سرمایه‌های اقتصادی در منطقه می‌شود و اهالی از خدمات بومی استفاده می‌کنند.

۱۲۰ مترمربع به امکانات بانوان اضافه می‌شود

فاز دوم مجموعه شهربانو با ساخت بنایی به مساحت ۱۲۰مترمربع با سرعت در حال تکمیل و اکنون پس از اجرای سقف آخر به مرحله دیوارچینی رسیده است.

معاون فنی و عمران شهردار منطقه۱۶ درباره ویژگی‌های فاز۲ این مجموعه گفت: «این ساختمان در ۴طبقه و یک زیرزمین در حال ساخت و شامل سالن سونای خشک و بخار، لابی، سالن بدنسازی، آرایشگاه، کافی‌نت، قرائتخانه، آمفی‌تئاتر با ظرفیت ۲۳۰نفر، سالن جلسات، اتاق بازی کودکان، مزون لباس و... است.»

«میکاییل علیپور» اضافه کرد: «با تکمیل و بهره‌برداری از فاز۲ مجموعه شهربانو، برای تعدادی از بانوان شغل ثابت ایجاد می‌شود که قابل تأمل است.» گفتنی است؛ مجموعه شهربانو در ناحیه۲ و در خیابان شهید علیرضا وفایی، روبه‌روی ساختمان مرکزی شهرداری منطقه۱۶ واقع شده که فاز نخست آن سال۱۳۹۶ به بهره‌برداری رسید.

لایروبی نهرهای سرپوشیده و روباز

رئیس اداره خدمات شهری و محیط‌زیست ناحیه۲ شهرداری منطقه ۲۰ از اجرای طرح لایروبی نهرها سرپوشیده و روباز خبر داد. «حمیدرضا زغم» در این‌باره گفت: «با توجه به نزدیک شدن به فصل پاییز و بارندگی‌ها، همچنین رعایت بهداشت شهری، مبارزه با ویروس کرونا و پیشگیری از آبگرفتگی، نهرها سرپوشیده و روباز توسط نیروهای این اداره انجام شد.» در این طرح جهادی نهرها سرپوشیده خیابان بسیج و روبه‌روی اداره گذرنامه نظافت و لایروبی شد.

ترسیم نقوش اسلیمی روی کوره آجرپزی

معاون خدمات شهری و محیط‌زیست شهردار منطقه۱۹ از ترسیم نقوش اسلیمی روی یکی از کوره‌های آجرپزی در محدوده پارک ۱۸۰هکتاری ایرانیان خبر داد. «سعید صالح محمود راطلی» با اعلام این خبر گفت: «این اقدام با هدف زیباسازی و به‌عنوان اثری ماندگار متناسب با هویت تاریخی کوره‌های آجرپزی روی میله۴۰متری یکی از این کوره‌ها در محدوده پارک ۱۸۰هکتاری به‌زودی اجرا خواهد شد.» وی با اشاره به اینکه ارتفاع میله کوره موردنظر برای اجرای نقاشی ۴۰متر است، گفت: «طرح تزیینی اسلیمی، هنری پویا و ظریف است که برای ایجاد فضایی آرامش بخش ترسیم می‌شود.» رباطی در ادامه به بخشی از فعالیت‌های صورت گرفته در زمینه زیباسازی محیط شهری اشاره کرده و افزود: «ضمن رنگ‌آمیزی ایستگاه‌های اتوبوس در خیابان‌های شهید زلفی و شهرک سید احمد خمینی، جعبه‌های برق و مخابرات، پایه تابلوها و نرده‌های ترافیکی محدوده براساس دستورالعمل طرح «رنگ در شهر» سازمان زیباسازی شهر تهران رنگ‌آمیزی شد.»

چهره

بانوی فعال حوزه محیط‌زیست:

با حمایت شهرداری موفق شدم

«منیژه مسکینی» ۴۶ساله، ساکن منطقه۱۸ و دارای ۲فرزند دختر و پسر است. تخصص این بانوی هم‌محله‌ای، کاشت و نگهداشت انواع گل‌ها و گیاهان آپارتمانی است و به همین دلیل به تازگی شهرداری منطقه از او تجلیل کرده است. او این موفقیت را حاصل حمایت مسئولان شهرداری در راه‌اندازی گلخانه و مزرعه خانوادگی در بوستان قائم(عج) می‌داند و می‌گوید: «نخستین روزی که به مرکز آموزش گل و گیاه رفتم، فکر نمی‌کردم که کلاس‌های آموزشی آن رایگان باشد و حتی وسایل و امکانات کاشت گل و گیاه را دراختیار شهروندان بگذارند. برای همین مشتاق شدم و در همه کلاس‌ها شرکت کردم.» او با شرکت در کلاس‌های تخصصی آموزش و پرورش گل و گیاه توانسته توانایی خود را نشان دهد. مسکینی اکنون زمین مناسبی را برای پرورش بادام زمینی، سویا، سیب‌زمینی، نخودفرنگی و پیاز اختصاص داده و از همین طریق علاوه بر تأمین نیاز خانواده خود، کسب درآمد نیز می‌کند.

اشتیاق این بانو برای پرورش گل و گیاه باعث شده تا فرزندانش هم در این زمینه فعالیت کنند.

راه‌اندازی مسیر دوچرخه سواری در بوستان قائم(عج)

معاون فنی و عمران شهردار تهران در بازدید از پروژه‌های فنی و در حال اجرا در منطقه۱۸، با رکاب‌زنی در مسیر دوچرخه بوستان قائم(عج)، از استاندارد بودن این گذر ویژه خبرداد. «صفا صبوری» یکی از شاخصه‌های اصلی پروژه‌های مطلوب و مناسب را موقعیت مکانی و دسترسی شهروندان به آنها عنوان کرد و گفت: «مسیر دوچرخه بوستان قائم(عج) ویژگی‌های منحصربه‌فردی دارد که از آن جمله می‌توان به قرارگیری در کنار پیاده‌رو اشاره کرد. این کار باعث می‌شود تا جان دوچرخه‌سواران از خطراتی همچون تصادف‌های رانندگی در خیابان‌ها محفوظ بماند.» گفتنی است؛ معاون شهردار تهران همراه با شهردار منطقه۱۸ اقدام به رکاب‌زنی در مسیر ۲ کیلومتری بوستان قائم(عج) کرد.

میز خبر

ساخت کلینیک درمانی در محله ثامن

در پی امضای تفاهمنامه همکاری میان شهرداری منطقه۱۷ و دانشگاه علوم پزشکی تهران، کلینیک درمانی در محله ثامن ساخته می‌شود.

شهردار منطقه۱۷ با بیان این مطلب افزود: «این اقدام برای افزایش سرانه‌های درمانی و بهداشتی محله ثامن پیش‌بینی شده و در فضایی که از عقب‌نشینی چند ساختمان ایجاد می‌شود، کلینیک را بنا می‌کنیم.»

«محمود کلهری» مساحت این کلینیک درمانی را ۶۰۰مترمربع اعلام کرد و ادامه داد: «تخریب و عقب‌نشینی این ساختمان‌ها در تعریض ورودی محله ثامن هم تأثیر بسزایی دارد و امدادرسانی خودروهای اورژانس و آتش‌نشان با سهولت و صرف زمان کمتری انجام می‌شود.»

محله ثامن بخشی از محله بلورسازی بوده که به تازگی از این محله جدا و تغییر نام داده است.

برگزاری مسابقات ضربات پنالتی برای نوجوان‌ها

نخستین دوره از مسابقات چالشی ضربات پنالتی برای گروه سنی کمتر از ۱۶سال، سه‌شنبه‌ها از ساعت۱۵ تا ۱۷ در زمین چمن شهید فلاحتی برگزار می‌شود.

به گفته سرپرست اداره ورزش شهرداری منطقه۱۶، این مسابقات با هدف شناسایی استعدادهای ورزشی و همچنین ایجاد شور و نشاط در بین نوجوانان و رقابتی سالم و دوستانه به مدت یک‌ماه برگزار می‌شود و در هر نوبت به برندگان مسابقات ضربات پنالتی هدایایی به رسم یادبود ارائه می‌شود.

«رضا کنگرانی» افزود: «سنین پایین، بهترین زمان برای کشف و پرورش استعدادهای ورزشی است. به همین دلیل این مسابقات برای افراد کمتر از ۱۶سال در نظر گرفته شده تا پس از استعدادیابی، شانس بیشتری برای حضور در تیم‌های ملی و عرصه‌های بالاتر پیدا کنند.»

زمین چمن فلاحتی در محله علی‌آباد جنوبی، خیابان ابریشم، روبه‌روی جایگاه پمپ بنزین قرار دارد.

۱۰۵

بسته ارزاق، ۵۹بسته نوشت‌افزار و ۹۰۰عدد ماسک سه‌لایه میان نیازمندان منطقه۱۷ تقسیم شد. این اقدام به همت خیریه «راه شهیدان» انجام شد و ارزش نقدی مجموع بسته‌های اهدایی ۴۱۲میلیون ریال بود.

۲۵

درصد از پروژه پیاده‌روسازی و مسیر ویژه دوچرخه در منطقه۱۸ آماده شد. به گفته «سیدمحمد فیاض» شهردار منطقه۱۸ مساحت کل پروژه ۱۳هزار و ۸۰۰مترمربع است.

۶

تن زباله خشک به‌صورت ماهانه از ایستگاه‌های مترو و مراکز نظامی و انتظامی واقع در منطقه۱۸ جمع‌آوری می‌شود.

شورایاری

تسریع در ساخت ۷۶متری سعیدآباد

یکی از مسائل مهم در محدوده ناحیه۴ که بارها با مسئولان شهرداری منطقه۱۸ و اعضای شورای اسلامی شهر تهران مطرح کرده‌ایم، تسریع در اجرای پروژه ساخت ۷۶متری سعیدآباد است که حدود ۱۲سال طول کشیده و باعث نارضایتی شهروندان شده است.

«صاحبعلی اسودی» دبیر شورایاری محه شادآباد این مطلب را عنوان می‌کند و می‌گوید: «از مسئولان شهرداری منطقه۱۸ انتظار داریم که پروژه‌ها را هرچه زودتر به پایان برسانند تا رفت‌وآمد شهروندان تسهیل پیدا کند. با ساخت و تکمیل پروژه ۷۶متری سعیدآباد، شرق به غرب منطقه۱۸ به یکدیگر متصل می‌شود و این امر نقش زیادی در کاهش سوخت خودروها، ترافیک معابر و سهولت دسترسی شهروندان به محله‌های دیگر دارد.»

اسودی در ادامه از ساماندهی بازار پیچ و مهره در امتداد بزرگراه ۷۶ متری سعیدآباد و نقش سازنده در اقتصاد محله شادآباد و منطقه ۱۸ صحبت می‌کند و می‌گوید: «بهسازی از کلیه‌ای که در این محدوده مستقر شده‌اند از ساکنان منطقه هستند و تا قبل از این به صورت پراکنده در شهر فعالیت داشتند.»

Rahnamamedia

شرق

افسریه	۳۳۸۰۸۰۶۹
بلوار پروین	۷۷۲۹۸۴۵۱
پیروزی	۳۳۷۹۳۰۲۳
تهرانپارس	۷۷۸۸۸۷۷۷
تهران نو	۷۷۹۰۲۶۴۶
حکیمیه	۷۷۳۰۷۸۳۰
خاوران	۳۳۸۳۹۲۰۲
سه راه افسریه	۳۳۸۰۸۸۸۴
رسالت	۲۲۵۳۲۴۴۷
فرجام	۷۷۲۰۷۹۳۹
قنات کوثر	۷۷۳۷۱۷۰۰
مجیدیه	۲۲۵۰۱۸۷۹
میدان امام حسین	۷۷۵۰۰۵۸۳
نارمک	۷۷۹۴۴۴۴۷
نبرد	۳۳۶۹۶۰۶۰
نظام آباد	۷۷۸۴۴۰۱۴
نیروی هوایی	۷۷۹۸۰۹۷۰

جنوب

امیریه	۵۵۳۷۵۰۴۱
خراسان	۳۳۵۲۲۱۸۶
خزانه بخارایی	۵۵۰۵۵۰۱۰
دولت آباد	۳۳۷۶۷۵۱۶
سه راه آذری	۵۵۷۳۳۴۳۵
شوش	۵۵۰۵۰۴۲۴
شهرری	۵۵۹۵۱۲۶۹
عبدل آباد	۵۵۸۶۳۲۶۲
کارگر جنوبی	۵۵۶۵۱۰۲۴
مولوی	۵۵۸۱۷۴۰۸
مهرآباد	۶۶۲۸۷۶۱۹
نازی آباد	۵۵۰۷۹۴۰۰
وحدت اسلامی	۵۵۸۱۵۵۰۲
یافت آباد	۶۶۶۲۱۹۰۱
بهشت زهرا	۰۹۳۰۱۱۰۱۸۱۹

تلفن دفاتر قبول آگهی

دفتر مرکزی پذیرش

۸۸۳۱۱۹۱۹

شمال

آرژانتین	۸۸۷۵۳۴۰۱	پارک وی	۲۲۰۲۰۴۵۰	قلهک	۲۲۸۴۷۳۲۶
آفریقا	۲۲۰۳۴۴۴۱	پاسداران	۲۲۸۵۱۱۰۰	لویزان	۲۲۹۸۴۳۸۸
اقدسیه	۲۲۲۹۸۲۶۱	تجریش	۲۲۲۱۸۸۱۲	ملاصدرا	۸۸۰۳۲۷۷۱
انذرگو	۲۲۲۰۹۵۷۱	دولت	۲۲۶۱۴۲۴۳	میرداماد	۲۶۴۰۴۲۲۹
پارک ملت	۲۲۰۴۷۹۳۱	شریعتی شمال	۲۲۸۵۲۶۰۰	ونک	۸۸۷۷۹۹۴۱

مرکز

امین حضور	۳۳۵۰۳۵۲۵	سهروردی	۸۸۷۴۳۹۹۰	فاطمی	۶۶۴۳۴۹۵۹
انقلاب	۶۶۴۹۷۲۸۰	سهروردی شمالی	۸۸۷۵۶۶۶۱	فردوسی (۱)	۶۶۷۱۱۷۱۷
بازار	۵۵۶۰۴۹۵۵	سید خندان	۲۲۸۴۸۱۹۱	فردوسی (۲)	۶۶۷۱۳۴۸۴
بهارستان	۳۳۱۱۶۶۵۶	شریعتی	۸۸۴۳۵۷۶۹	لاله زار نو	۶۶۷۰۱۴۱۵
جمهوری	۶۶۴۰۱۴۷۹	شهید بهشتی	۸۸۷۵۵۳۳۰	میدان سپاه	۷۷۵۲۶۰۴۴
حافظ	۶۶۷۰۱۸۱۷	شهید مطهری	۸۸۹۰۳۵۵۶	میدان ولیعصر	۸۸۹۶۳۳۸۵
سعدی	۳۳۹۳۷۳۹۹	طالقانی	۸۸۸۰۲۵۶۴	هفت تیر	۸۸۸۴۴۰۶۵
سمیه	۸۸۳۲۳۳۷۸			یوسف آباد	۸۸۰۶۳۷۵۴

حومه تهران

اسلامشهر	۵۶۱۴۹۴۰۰	شهریار	۶۵۲۶۶۳۷۶	لواسانات	۲۶۵۵۱۴۹۰
دماوند	۷۶۳۴۰۳۴۴	کرج	۰۲۶۳۲۲۳۴۰۴۳	ورامین	۳۶۲۷۸۵۴۵

تلفن پذیرش آگهی **۱۸۱۹** شبانه روزی

www.Rahnama.com

غرب

آزادی	۶۶۸۶۷۹۶۴
آیت ا... کاشانی	۴۴۰۷۴۰۳۳
بلوار فردوس	۴۴۰۵۱۳۱۷
پونک	۴۴۴۳۵۷۲۷
توحید	۶۶۹۴۰۵۳۸
تهرانسر	۴۴۵۶۱۳۳۳
دهکده المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۳
جلال آل احمد	۸۸۲۶۵۵۵۳
جنت آباد	۴۴۴۲۷۲۱۲
ستارخان	۴۴۲۱۶۶۸۹
سعادت آباد	۸۸۶۹۶۰۱۰
شهران	۴۴۳۳۵۹۶۶
شهرک اکباتان	۴۴۶۶۵۹۴۹
شهرک غرب	۸۸۳۲۲۹۷۱
صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۵
فرحزاد	۲۲۰۶۱۸۷۷
فلکه اول شهران	۴۴۳۳۵۹۶۵
فلکه دوم صادقیه	۴۴۰۷۹۰۰۶
میدان المپیک	۴۴۱۴۶۶۳۰
نواب	۶۶۴۳۰۹۰۳
هاشمی	۶۶۳۷۹۱۵۱

دفاتر بازاریابی نیازمندیها

اشرفی اصفهانی	۴۴۰۰۶۵۶۹
اندیشه	۸۸۵۰۵۰۱۱
جمالزاده	۶۶۴۳۴۰۲۸
جهان آرا	۸۸۰۵۷۳۶۰
چهارراه قصر	۸۸۱۷۷۵۳۶
چهارراه ولیعصر	۶۶۴۰۰۸۸۳
سهروردی جنوبی	۸۸۹۳۳۷۰۰
شهر پرند	۵۶۷۹۱۴۷۳
شهر پردیس	۷۶۳۴۵۶۰۴
رباط کریم	۵۶۴۳۸۴۴۴
کریمخان	۸۸۸۰۶۱۴۲
مرزداران	۴۴۲۷۶۰۹۱

۲تولیدکننده موفق منطقه۲۰
گام‌های موفقیت را از مراکز «کوثر» برداشتند

از کارگری به کارآفرینی رسیدیم

زهرا بلندی

برای رسیدن به این جایگاه زحمات زیادی کشیده‌اند. با حضور پرتلاش خود در کارگاه خیاطی، صفر تا صد کار را یاد گرفته و تجارب زیادی در این زمینه کسب کرده‌اند. «فاطمه ترابی» و «فاطمه عینی» بانوان ۴۰ و ۳۸ساله منطقه۲۰ بعد از کسب مهارت در این زمینه، در جایگاه کارآفرینی ایستاده و به عرصه تولید روی آورده‌اند. تولیدکنندگانی که این روزها مدیریت ۲مرکز کوثر را بر عهده دارند و به‌ترتیب در تولید سرویس پارچه‌ای آشپزخانه و مونتاژ یراق پرده فعالیت می‌کنند، با شیوع ویروس کرونا به تولید ماسک هم روی آورده‌اند که در این گزارش با آنها بیشتر آشنا می‌شویم.

توزیع ۵هزار ماسک رایگان

«فاطمه عینی»کارآفرینی است که در فضایی ۱۲۰متری در یکی از کوچه‌های خیابان مقدم فعالیت دارد. پارچه‌های رنگارنگ و گل گلی که برای دوخت سرویس‌های پارچه‌ای آشپزخانه تهیه شده، در یک سمت چرخ‌های خیاطی قرار گرفته و در سمت دیگر آن پارچه‌های سفید مخصوص دوخت ماسک دیده می‌شود. این کارآفرین ۳۸ساله درحالی‌که محصولات آماده شده را در گوشه‌ای از کارگاه قرار می‌دهد، می‌گوید: «برادرم در صنف تولید سرویس پارچه‌ای آشپزخانه فعالیت داشت و من هم با مدرک فنی و حرفه‌ای خیاطی که داشتم، از سال۱۳۸۵ کارم را در کنار او آغاز کردم. به مدت ۷سال، هم درس می‌خواندم و هم به‌عنوان مدیر داخلی در کارگاه برادرم کار می‌کردم.» عینی با اشاره به اینکه با آغاز تحصیل در دوره فوق‌لیسانس رشته مدیریت ورزشی، برای مدتی کار را کنار گذاشته است، می‌گوید: «بعد از آن تصمیم گرفتم به‌صورت مستقل کارم را ادامه دهم. با هدف ایجاد شغل برای بانوان سرپرست خانوار، مشارکت خود را با اداره امور بانوان شهرداری منطقه ۲۰ آغاز کردم. با حمایت آنهااین کارگاه را درسال ۱۳۹۶ تحویل گرفتم و با یکی از دوستانم به‌صورت ۲نفره تولید سرویس پارچه‌ای آشپزخانه را شروع کردیم. ابتدا کار با ۲نفر کلید خورد، اما بعد از ۳ماه فعالیت، شروع به جذب نیرو کردیم.»در این کارگاه افراد دوره‌های آموزشی دوخت سرویس پارچه‌ای آشپزخانه را می‌گذرانند و بعد از کسب مهارت مشغول کار شده یا خودشان وارد عرصه تولید می‌شوند. عینی با بیان این موضوع می‌گوید: «در حال حاضر داخل کارگاه ۱۲نفر از بانوان سرپرست خانوار، بدسرپرست و دختران دانشجو مشغول کار هستند و ۷نفر هم در خانه فعالیت می‌کنند.» این بانوی کارآفرین درباره نحوه فروش این محصولات می‌گوید: «ابتدا تولیداتمان را در مغازه‌های کوچک محله شهری می‌فروختم، اما اکنون تولیداتمان به حدود ۱۰هزار سرویس در ماه رسیده است که بین فروشندگان بازار تهران، شهرهای اراک، اردبیل، گیلان، مازندران، مشهد و کشورهایی مثل عراق صادر می‌شود.»

عینی درباره آغاز تولید ماسک از اسفند سال گذشته می‌گوید: «با شیوع ویروس کرونا، وقتی کشور با کمبود ماسک روبه‌رو شده بود و به خیاط‌ها تقاضای همکاری برای دوخت ماسک داده می‌شد، با مشارکت نیروهای کارگاه، تولید ماسک را آغاز کردیم.» او با اشاره به اینکه روزانه حدود ۳هزار ماسک تولید می‌کنند، می‌گوید: «در این مدت حدود ۵هزار ماسک را رایگان بین همسایه‌ها و اهالی شهری توزیع کرده‌ایم. این درحالی است که ماسک‌های سه‌لایه تولیدشده با قیمت مناسب برای فروش به وزارت بهداشت تحویل داده می‌شود تا بین متقاضیان عرضه شود.» عینی با بیان اینکه بانوان بعد از هماهنگی با اداره امور بانوان می‌توانند از خدمات این مرکز بهره‌مند شوند، می‌گوید: «نشانی این مرکز خیابان مقدم، کوچه شکری، کوچه هاشمی، پلاک۷، طبقه همکف و اول است و علاقه‌مندان با همراه داشتن معرفینامه از اداره امور بانوان شهرداری منطقه ۲۰ می‌توانند مهارت دوخت سرویس پارچه‌ای آشپزخانه را در اینجا آموزش ببینند.»

تغییر شغل با شیوع کرونا

کارگاهی که در آن فعالیت دارد، فضایی حدوداً ۳۰۰متری است و در یکی از خیابان‌های محله عباس‌آباد قرار دارد. چرخ‌های خیاطی ردیف به ردیف هم چیده شده و بانوان در حال دوخت ودوزند. عده‌ای یراق‌های پرده در دست دارند و عده ایهم در حال دوخت ماسک هستند. «فاطمه ترابی» کارآفرین ۴۰ساله‌ای که مدیریت این کارگاه را به عهده دارد، ضمن رسیدگی به کار کارکنان، گذری به دوران جوانی‌اش زده و می‌گوید: «بعد از ازدواج به دلیل مشکلاتی که در زندگی‌ام پیش آمد مجبورشدم کار کنم. رشته تحصیلی‌ام طراحی دوخت بود و کارم را در یک کارگاه خیاطی شروع کردم.» ترابی با بیان اینکه بعد از ۳سال فعالیت در کارگاه‌های مراکز کوثر و یادگیری همه فوت و فن‌های خیاطی، مورد حمایت اداره امور بانوان شهرداری منطقه ۲۰ قرار گرفته و کار تولید را آغاز کرده است، می‌گوید: «سال۱۳۸۸ یکی از مراکز کوثر دراختیار ما قرار داده شد و با همکاری بانویی دیگر، یک مزون راه‌اندازی و فعالیتمان را با ۴نیروی کار شروع کردیم. هیچ‌وقت فکر نمی‌کردم که روزی بتوانم خودم در عرصه تولید گام بردارم و برای بانوان دیگر اشتغالزایی کنم.» ترابی ادامه می‌دهد: «بعد از یک سال و نیم فعالیت در آن مزون، مهارتم در تولید مورد تأیید اداره امور بانوان قرار گرفت و فضای بهتری برای کار به من پیشنهاد شد. با نقل مکان شیوه کار هم تغییر کرد و این‌بار به تنهایی به مونتاژ وسایل جانبی پرده همچون یراق روی آوردم.»این بانوی کارآفرین با اشاره به اینکه با گذر زمان تعداد نیروهای کارش بیشتر شده، می‌گوید: «در نخستین روزهای فعالیت، کارم را با ۴نیروی کار شروع کردم و امروز با همکاری ۸۰نفر این کارگاه را اداره می‌کنم. با افزایش تقاضا نیازمند تولید بیشتر می‌شویم و بالطبع به نیروی کار بیشتری هم نیاز داریم. اکنون ۲۵نفر به‌صورت حضوری در کارگاه فعالیت می‌کنند و به ۶۰نفر دیگر کار ارائه می‌شود تا در منزل به آماده‌سازی آن بپردازند.»او با اشاره به اینکه بیشتر افرادی که اینجا مشغول کار هستند بانوان سرپرست خانوار یا بدسرپرست هستند، می‌گوید: «تا جایی که در توانم هست، تلاش می‌کنم از بانوان حمایت و برای آنها اشتغالزایی کنم و هدف اصلی‌ام گسترش روزافزون کار و جذب نیروهای بیشتر است.»او با اشاره به اینکه از بهمن سال۱۳۹۸ با شیوع ویروس کرونا شروع به تولید ماسک کرده، می‌گوید: «روش دوخت ماسک را بلد نبودم و تاکنون چنین‌کاری انجام نداده بودم، اما با پیشنهاد یک تولیدکننده، کار را طی یک جلسه یاد گرفتم و با آموزش آن به نیروهای کارگاه، تولید ماسک هم در آن روزها کلید خورد.» او با اشاره به اینکه این تولیدات دراختیار تولیدکننده اصلی ماسک قرار گرفته و در بیمارستان‌ها و نهادهای مختلف توزیع می‌شود، می‌گوید: «کار را با تولید روزانه هزار ماسک شروع کردیم و در حال حاضر روزی حدود ۵۰هزار ماسک تولید می‌کنیم. تا یک ماه اخیر، روزانه حدود ۳هزار شیلد هم تولید می‌شد، اما به دلیل نبود تقاضا، فعلاً تولید آن را متوقف کرده‌ایم.» او در پایان درباره جذب بانوان سرپرست خانوار و بدسرپرست می‌گوید: «بانوان علاقه‌مند در صورت تمایل می‌توانند بعد از هماهنگی با اداره امور بانوان شهرداری منطقه ۲۰، دوره‌های مهارت‌آموزی را در این مرکز بگذرانند و به محض توانمندسازی به‌صورت حضوری یا کار در منزل همکاری خود را با ما ادامه دهند یا شخصاً به تولید بپردازند.» نشانی این مرکز برای مراجعه علاقه‌مندان شهری، میدان معلم، عباس‌آباد، خیابان امام خمینی(ره)، پلاک۲۶ است.

عکس: حامد خورشید

نشانی مراکز کوثر منطقه ۲۰

عنوان مرکز	نوع فعالیت	نشانی
کوثر۳	خیاطی	شهرری، میدان فرمانداری، زیرزمین پاساژ لاله، سمت راست
کوثر ۱	خیاطی	شهرری، میدان فرمانداری، زیرزمین پاساژ لاله، سمت چپ
مرکز کوثر	خیاطی	خیابان مقدم، کوچه شکری، کوچه هاشمی، پلاک۷، طبقه۲
مرکز کوثر	خیاطی	خیابان مقدم، کوچه شکری، کوچه هاشمی، پلاک۷، طبقات همکف و۳
مرکز کوثر	تولید سرویس پارچه‌ای آشپزخانه	خیابان مقدم، کوچه شکری، کوچه هاشمی، پلاک ۷، طبقات همکف و یک
کوثر۵	تولید عرقیات گیاهی	سیزده آبان، خیابان رضازاده، داخل بوستان گلگون
کوثر۷	خیاطی	سیزده آبان، خیابان رضازاده، ابتدای بوستان گلگون
کوثر۵	خیاطی	سیزده آبان، خیابان رضازاده، داخل بوستان گلگون
کوثر۵	گوهرتراشی	سیزده آبان، خیابان رضازاده، داخل بوستان گلگون
مرکز کوثر	تولید سبزی خشک	سیزده آبان، خیابان رضازاده، داخل بوستان گلگون
کوثر۴	خیاطی	دولت‌آباد، خیابان پروین اعتصامی، داخل پاساژلاله
کوثر۹	خیاطی	شهرری، خیابان شهید بهشتی، کوچه سیدجواد رضوی، پلاک۵
کوثر۱	خیاطی	عباس‌آباد، خیابان احمد خمینی، جنب آتش‌نشانی
کوثر۲	مونتاژ گل پرده	شهرری، عباس‌آباد، کوچه امام خمینی(ره)، پلاک ۲۶

رئیس اداره امور بانوان منطقه۲۰:

مشارکت حداکثری بانوان محله اولویت ماست

منطقه۲۰ با دارا بودن ۱۴مرکز مهارت‌آموزی کوثر و ایجاد اشتغال برای ۲۸۰نفر، منطقه‌ای است که بین مناطق ۲۲گانه شهر تهران بیشترین تعداد مراکز کوثر و افراد شاغل در آن را به خود اختصاص داده است. برای آشنایی بیشتر با فعالیت‌های این مراکز و اقدامات اخیر اداره امور بانوان شهرداری منطقه۲۰ با «خدیجه فتحی» رئیس این اداره به گفت‌وگونشستیم که ماحصل آن را در ادامه می‌خوانید

خدیجه فتحی
رئیس‌امور‌بانوان
شهرداری‌منطقه۲۰

چه تعداد مرکز مهارت‌آموزی کوثر در منطقه۲۰ شکل گرفته و هریک ارائه‌دهنده چه خدماتی هستند؟

نخستین مرکز مهارت‌آموزی کوثر منطقه۲۰ در سال۱۳۸۹ شکل گرفت و بعد از آن به تعداد مراکز اضافه شده و اکنون ۱۴مرکز در این منطقه دایر است.

این مراکز در چه حوزه‌هایی فعالیت می‌کنند؟

بخش قابل توجهی از این مراکز به تولیدی پوشاک اختصاص داده شده و مابقی هم در تولید عرقیات گیاهی، تولید سبزی‌های خشک و ترشی، مونتاژ یراق پرده، سرویس پارچه‌های آشپزخانه و گوهرتراشی با دست فعالیت می‌کنند.

بانوان برای اشتغال در این مراکز باید چه شرایطی داشته باشند؟

بانوان سرپرست خانوار و فرزندان آنها طی ۲ماه مهارت موردنظر را فرا می‌گیرند و سپس می‌توانند در محیط کارگاه مشغول به کار شوند یا حتی انجام کارهایی همچون چسباندن، بسته‌بندی و... را در خانه به عهده بگیرند. خوشبختانه برخی از بانوانی که از این طریق یعنی فعالیت در مراکز کوثر شروع به کار کرده‌اند، اکنون به تولیدکننده تبدیل شده و مراکز را شخصاً مدیریت می‌کنند.

چه تعداد از بانوان منطقه جزو این افراد هستند؟

۷مرکز کوثر منطقه۲۰ توسط این بانوان اداره می‌شود.

در روزهای شیوع ویروس کرونا، چه تعداد از این مراکز به تولید اقلام مورد نیاز مردم روی آورده‌اند؟

بعد از شیوع بیماری کووید۱۹ و با افزایش تقاضای شهروندان، مراکز کوثر تولید شیلد پزشکی، ماسک و مواد ضدعفونی‌کننده را به تولیدات خود اضافه کردند. در حال حاضر تولید شیلد متوقف شده، اما ۲مرکز مشغول تولید ماسک هستند و یکی از آنها به تولید مواد ضدعفونی‌کننده گیاهی می‌پردازد.

برای حمایت از بانوان سرپرست خانوار و آسیب دیده در روزهای کرونا، چه طرح‌هایی اجرا شده یا در حال اجراست؟

با مشارکت خیّران بین ۸۰۰نفر از بانوان سرپرست خانوار سبد کالا توزیع شده است. این درحالی است که این طرح به‌صورت مستمر در موقعیت‌های مختلف اجرا خواهد شد. اهدای کارت‌های هدیه ۵۰۰هزار تومانی بین ۱۶۰نفر هم جزء دیگر خدماتی است که چندی پیش با هدف حمایت از آسیب‌دیدگان از شرایط کرونا به اجرا درآمد.

اسامی چند بانوی سرپرست خانوار در سامانه بانوان سرپرست خانوار منطقه۲۰ ثبت شده است؟

حدود ۳هزار بانوی سرپرست خانوار در سامانه بانوان سرپرست خانوار منطقه ۲۰ عضویت دارند.

برای جلب مشارکت بانوان محله چه طرح‌ها و برنامه‌هایی در دست اجرا دارید؟

با هدف جلب مشارکت بانوان محله طرح «کوچه دوستی» مطرح شده که قرار است به‌زودی اجرایی شود. براساس این طرح قرار است با حمایت مالی که از سوی اداره بانوان انجام می‌شود، بانوان ساکن منطقه در فرایند زیباسازی کوچه‌های محله با رنگ‌آمیزی، گل‌آرایی و... مشارکت کنند. بانوان محله می‌توانند برای مشارکت در این طرح ایده‌های خلاقانه خود را تا پایان مهر به نشانی ایمیل Banovan.mantaghe20@gmail.com یا شماره ۰۹۲۲۲۵۱۸۳۷۱ در پیام‌رسان واتس آپ ارسال کنند.

به روزرسانی سامانه بانوان سرپرست خانوار شهرداری منطقه ۲۰ هم موضوع دیگری است که با هدف شناسایی دقیق بانوان سرپرست خانوار، حمایت و جلب مشارکت آنها در دست اجرا قرار گرفته است.

عکس: امیر رستمی

منطقه ۱۸

تهیه بسته‌های نوشت‌افزار برای دانش‌آموزان محروم مناطق مختلف کشور

آوای مهر طنین‌انداز شد

مریم قاسمی

برگزاری رزمایش مؤمنانه«آوای مهر» از سوی بنیاد بین‌المللی آبشار عاطفه‌ها در باشگاه ورزشی بوستان قائم(عج) و همزمانی آن با بازگشایی مدارس باعث شد تا به محل گلریزان نیکوکاران برای تهیه مایحتاج ضروری دانش‌آموزان ساکن در محله‌های محروم و دورافتاده کشور برویم. اینجا ورزشگاه قائم(عج) در بوستان قائم(عج) شهرک ولی‌عصر(عج) است. وقتی وارد سالن می‌شویم، کیف‌های رنگارنگ مدرسه که ردیف به ردیف هم چیده شده‌اند، نگاهمان را جلب می‌کند. کمی جلوتر پرده‌هایی به رنگ سرخ، سفید و سبز که نماد پرچم کشورمان است، به شکل زیبایی با عکس شهید حاج قاسم سلیمانی تزیین شده و آن طرف‌تر با دانش‌آموزانی مواجه می‌شویم که به‌صورت نمایشی پشت میز و نیمکت نشسته‌اند. «فاطمه چوپانی» مسئول خیریه آبشار عاطفه‌ها در منطقه۱۸همراهی‌مان می‌کند تا از قسمت‌های مختلف محل برگزاری رزمایش مؤمنانه بازدید کنیم و در جریان جزئیات برنامه قرار بگیریم.

مسئول خیریه آبشار عاطفه‌ها برای اینکه با تاریخچه شکل‌گیری و فعالیت خیریه آشنا شویم، توضیح می‌دهد که این بنیاد خیریه از سال ۱۳۸۰ فعالیت رسمی خود را آغاز کرده و اکنون ۶۰۰شعبه در سراسر کشور دارد. همچنین در شهر تهران ۱۱۰شعبه از این خیریه خدمت‌رسانی می‌کند که ۵شعبه آن در منطقه۱۸ مستقر است. وقتی با «فاطمه چوپانی» به قسمت‌های مختلف سالن ورزشی قائم(عج) می‌رویم، یکی از اعضای خیریه آبشار عاطفه‌ها کنار طاقی که با گل و سبزه آراسته شده ایستاده و دانش‌آموزان دختر و پسر را در نخستین روزهای سال تحصیلی جدید از زیر قرآن رد می‌کند. بچه‌ها بالباس مدرسه وارد کلاس درسی که چند میز و نیمکت چوبی دارد می‌شوند و یکی از آنها روی تخته سبزرنگی که بر پایه چوبی قرار دارد، جمله «زندگی یعنی؛ آبشاری از محبت خیّران به سوی نیازمندان»را می‌نویسد. از چوپانی می‌خواهیم تا از تعداد بسته‌ها و نحوه توزیع آنها اطلاعاتی را دراختیارمان قرار دهد. می‌گوید: «در رزمایش آوای مهر که به میزبانی مؤسسه آبشارعاطفه‌ها در حال اجراست، ۵هزار بسته نوشت‌افزار و مایحتاج ضروری تحصیل شامل کیف مدرسه، دفتر، جامدادی، خودکار، پاک‌کن، تراش، خط‌کش و... دراختیار دانش‌آموزان نیازمند استان‌های هدف شامل ایلام، بوشهر، کردستان، خراسان، لرستان، سیستان و بلوچستان، کهکیلویه و بویراحمد و همچنین مهرجویان تحت حمایت مؤسسه خیریه آبشار عاطفه‌ها در تهران قرار می‌گیرد.» وی ادامه می‌دهد: «در مراحل خرید اقلام و نوشت‌افزار دانش‌آموزان، تعدادی از خیّران حضور دارند و با سفارش و دقت نظر آنها نسبت به خرید کالاهای باکیفیت و درجه یک اقدام می‌شود و سعی می‌کنیم بهترین وسایل برای دانش‌آموزان انتخاب شود.»

فاطمه چوپانی
مسئول خیریه آبشار عاطفه‌ها در منطقه۱۸

رسالت اصلی؛ ارتقای کیفیت زندگی محرومان

این‌طور که مسئولان خیریه آبشارعاطفه‌ها برنامه‌ریزی کرده‌اند، بسته‌های اهدایی دانش‌آموزان باید ظرف ۳روز به دست مهرجویان برسد. برای این کار ۴هزار نیروی داوطلب در سراسر کشور با بنیاد خیریه آبشارعاطفه‌ها همکاری می‌کنند. توزیع نوشت‌افزارهای اهدایی با در نظر گرفتن آبروی خانواده‌ها محرمانه و دور از چشم دیگران انجام می‌شود. یکی از اعضای فعال خیریه آبشارعاطفه‌ها که نمی‌خواهد نامی از او برده شود، تعریف می‌کند که توزیع این بسته‌ها بین خانواده‌های محروم به گونه‌ای است که دانش‌آموزان متوجه اهدایی بودن وسایل نمی‌شوند. به گونه‌ای که فکر می‌کنند والدین خودشان این بسته‌ها را برایشان خریداری کرده‌اند. وی ادامه می‌دهد: «رنگارنگ بودن کیف‌ها و نوشت‌افزار و یک شکل نبودن اقلام نیز به همین دلیل است که ردی از انجام این کار خیر باقی نماند و این رسالت با موفقیت به انجام برسد.»

مسئول خیریه آبشار عاطفه‌ها اضافه می‌کند که این بنیاد خیریه خدمات متنوع و گسترده‌ای در زمینه محرومیت‌زدایی و ارتقای کیفیت زندگی اقشار آسیب دیده دارد؛ از جمله کمک مادی و معنوی به ایتام بی‌سرپرست و بدسرپرست، معلولان، خانواده‌های زندانیان و...

چوپانی می‌گوید که بسیاری از افرادی که در فهرست مهرجویان خیریه قرار گرفته‌اند، از کمیته امداد، بهزیستی و... خدماتی دریافت نمی‌کنند و پرونده‌ای در این مراکز ندارند. در چنین شرایطی وظیفه هر انسانی حکم می‌کند که از راه درست و اصولی به کمک این خانواده‌ها بشتابد تا آنها به زندگی آبرومندانه ادامه دهند و بخشی از درد و ناراحتی‌شان التیام پیدا کند.

تأمین دفتر مشق تا جهیزیه عروس خانم‌ها

اعضای فعال مؤسسه خیریه آبشارعاطفه‌ها که وظیفه رساندن اقلام و بسته‌های اهدایی به خانواده‌های محروم نقاط مختلف کشور را دارند، در صورت مشاهده مشکلات خانواده‌های تحت پوشش، آنها را از دیگر خدمات و تسهیلات بهره‌مند می‌کنند. «سحرصانع‌دوست» یکی از افرادی که با مؤسسه خیریه آبشارعاطفه‌ها همکاری می‌کند، برای ما تعریف می‌کند که بارها پیش آمده هنگام بردن بسته‌های اهدایی به در خانه افراد تحت پوشش، متوجه دیگر مشکلات آنها شده است. مشکلاتی مانند ناتوانی خانواده‌ها برای تهیه جهیزیه مناسب برای دختران دم بخت یا تأمین داروی افراد بیمار و از کارافتاده. «فاطمه چوپانی» مسئول خیریه آبشار عاطفه‌ها نیز از همکاری‌مسئولان شهرداری منطقه۱۸ در واگذاری محل اجرای رزمایش آوای مهر قدردانی می‌کند و می‌گوید: «همچنان مانند سال‌های گذشته نیازمند برگزاری تعداد بیشتری جشن گلریزان برای خدمت‌رسانی و محرومیت‌زدایی هستیم. متأسفانه مناطق جنوب شهر از جمله منطقه۱۸ مهاجرپذیر است و اغلب خانواده‌هایی که در حاشیه این مناطق زندگی می‌کنند، وضع اقتصادی مناسبی ندارند. از این‌رو هر سال تعداد مددجویان تحت پوشش خیریه آبشارعاطفه‌ها بیشتر می‌شود. پیش‌بینی‌ها این بود که با شیوع ویروس کرونا و آسیب به اقتصاد، حضور افراد نیکوکار کمرنگ شود، اما این پیش‌بینی درست نبود و آنها نشان دادند که این مشکلات نمی‌تواند مانعی برای حضورشان در امور خیرخواهانه باشد و حتی در چنین شرایطی بیش از گذشته احساس وظیفه می‌کنند.»

عکس‌ها: علیرضا طهماسبی

۳سال تمرین مداوم برای تبدیل شدن به «فری استایلر» فوتبال

هنرنمایی از بوستان ولایت تا عصر جدید

زهرا بلندی

چشم گشودن در خانواده‌ای اهل فوتبال باعث شد تا از کودکی با علاقه و پشتکار این رشته ورزشی را دنبال کند. فعالیت خود را با بازی در تیم‌های باشگاهی و منطقه‌ای شروع کرد و به مرور زمان کسب مهارت در اجرای تکنیک‌های فوتبالی همچون رویایی به هدف اصلی‌اش تبدیل شد. «حمید مهابادی» جوان ۳۳ساله‌ای است که از حدود ۳سال پیش علاوه بر اجرا در جشنواره‌های مختلف، در محوطه بوستان ولایت به اجرای حرکات نمایشی با توپ می‌پردازد. او این روزها ضمن تلاش برای ثبت رکورد و حرکات ابداعی برای حضور در برنامه تلویزیونی عصرجدید سعی دارد ساکنان جنوب شهر را هم در یادگیری این تکنیک‌ها ترغیب کند.

بیشتر روزهای هفته ساعت۱۸ در کیلومتر۲ بوستان ولایت حاضر می‌شود. وسایل مخصوص تمرین، لباس ورزشی، بطری آب و انواع و اقسام توپ‌ها را از ماشین خارج کرده و روی صندلی‌های بوستان می‌چیند. با آماده‌سازی محیط تمرین، فعالیتش را مقابل دوربین تلفن همراهی که روی سه پایه جانمایی شده تا تصویرش را ضبط کند، آغاز می‌کند. بعد از ۳سال فعالیت مداوم در این محدوده از بوستان ولایت، تاحدودی بین اهالی شناخته شده است. برخی افراد حین دویدن و پیاده‌روی به «حمید مهابادی» دست تکان می‌دهند و جویای حالش می‌شوند. عده‌ای هم که نخستین بار است او را می‌بینند، در حال عبور از کنارش، حدس‌هایشان را با صدای بلند ابراز می‌کنند: «حتماً می‌خواهد در برنامه عصر جدید شرکت کند!» گروهی از افراد هم بدون اینکه سخنی بگویند، دقایقی دست به سینه به تماشای او می‌ایستند. این جوان ۳۳ساله ساکن منطقه۱۷، ۳سال است بوستان ولایت را برای تمرین انتخاب کرده و تقریباً در تمامی روزهای هفته برای اجرای حرکات نمایشی فوتبال و برگزاری کلاس آموزشی به اینجا می‌آید. او با اشاره به اینکه فعالیت در رشته فوتبال را از ۷سالگی با حمایت‌های خانواده‌اش آغاز کرده، می‌گوید: «فعالیت حرفه‌ای پدر، عموها و دایی‌هایم در فوتبال دلیل مهمی برای گرایشم به این رشته بود. ضمن شرکت در کلاس‌های فوتبال ورزشگاه صالحان منطقه۱۷، همراه پدرم در تمرین‌ها و مسابقات مختلف شرکت می‌کردم. به مرور زمان با همه پیچ و خم‌های این رشته آشنا شدم، به عضویت تیم منطقه‌ای درآمدم و همراه تیم بارها صاحب مقام‌های برتر منطقه‌ای و استانی شدم.» مهابادی با اشاره به اینکه یکی از دایی‌هایش همیشه به او پیشنهاد می‌کرد تا در کنار بازی فوتبال به تکنیک هم اهمیت بدهد، می‌گوید: «برای ارتقای عملکردم در این زمینه، تاجایی که می‌توانستم تمرینروپایی می‌کردم. آن روزها مدام کلیپ‌های مختلف مارادونا را تماشا می‌کردم و با استعداد خوبی که در این زمینه داشتم، هر روز به تعداد رویایی‌هایم اضافه می‌شد.»

عضویت در کمیته رویایی کشور

این کارشناس مدیریت صنعتی و کارشناس ارشد فن‌آوری اطلاعات که علاوه بر رشد فوتبالی، از کودکی در رشته‌های زبان انگلیسی، کامپیوتر و شنا هم مهارت کسب کرده، می‌گوید: «مقدمات عضویتم در تیم نوجوانان باشگاه راه‌آهن چیده شده بود، اما با اصرارهای خانواده‌ام به تمرکز بیشتر روی تحصیل، حضورم در این تیم منحل شد و با وجودی که قابلیت داشتم، نتوانستم فوتبال را به‌صورت حرفه‌ای در تیم‌های مطرح دنبال کنم. حین ادامه تحصیل، مدرک نجات غریق گرفتم و با آموزش حرفه‌ای زبان انگلیسی در این زمینه هم رشد کردم، اما همچنان فوتبال بزرگ‌ترین هدف زندگی‌ام بود.» مهابادی با اشاره به اینکه بعد از ازدواج، از ۲۶سالگی به‌عنوان کارمند فعالیتش را در بخش فضای مجازی سازمان صدا وسیما شروع کرده، می‌گوید: «با عضویت در تیم اصلی صدا و سیما، از ۴سال پیش به اصل خودم که فوتبال بود بازگشتم. طی این سال‌ها همراه تیم صدا و سیما قهرمانی مسابقات کشوری، چند دوره مقام قهرمانی و نایب قهرمانی شهر تهران و مقام چهارم کارمندان دولت را در استان تهران از آن خود کردیم. البته در دوران دانشجویی مقطع کارشناسی ارشد هم عضو تیم فوتبال دانشگاه پیام نور بودم و یک فصل هم زیرنظر استادان بزرگی همچون «ابراهیم شکوری» و«سعید عبدالله‌نژاد» در لیگ تهران بازی می‌کردم.» این ورزشکار با اشاره به آغاز فعالیت دوباره‌اش در بخش تکنیک‌های فوتبالی و این بار با ساخت کلیپ از حرکت‌های نمایشی‌اش می‌گوید: «۳سال پیش در یکی از مسابقات نمایشگاهی که توسط «مهدی حب درویش»، مرد اول رویایی ایران برگزار شده بود، خیلی اتفاقی شرکت کردم و با زدن رکورد این مسابقه، در کمیته رویایی کشور که برگزارکننده مسابقات و چالش‌های رویایی است، عضو شدم. به واسطه عضویت در این گروه با مسابقات مرتبط با آن آشنا شدم و ۲بار در مسابقات رویایی کشوری جزء ۱۰نفر اول انتخاب شدم.»

تلاش برای شرکت در برنامه تلویزیونی

از توپ چهل تیکه فوتبال تا ساچمه بین وسایل ورزشی‌اش دیده می‌شود. داخل حلقه ایستاده و حین حرکت دادن ۲حلقه دیگر در دستانش با انواع توپ‌ها رویایی می‌زند. اوبا اشاره به اینکه محل خاصی برای تمرین و اجرای چنین تکنیک‌ها و حرکت‌های نمایشی وجود ندارد، می‌گوید: «حداقل یکبار در همه بوستان‌های شهر تمرین کرده‌ام، اما محیط مناسب بوستان ولایت و حال و هوای ورزشی آن باعث شد تا اینجا را از ۳سال پیش به‌عنوان محلی ایده‌آل برای تمرین انتخاب کنم.» وقتی از هدف نهایی‌اش برای انجام روزانه تمرین‌های سنگین سؤال می‌کنیم، می‌گوید: «با شروع برنامه عصرجدید و آشنایی با فوتبال فری استایل، انگیزه‌ام برای موفقیت و درخشش در بخش تکنیک‌های فوتبالی بیشتر شد. با تماشای به روزترین کلیپ‌های داخلی و خارجی، سعی می‌کنم ایده بگیرم و به دایره حرکاتم اضافه کنم. با مهارتی که در فیلمبرداری و تدوین دارم، از تمریناتم فیلم می‌گیرم و کلیپ می‌سازم و آنها را در صفحه اینستاگرام و آپارات منتشر می‌کنم.» او به کلیپ رکورد هزارتایی رویایی‌اش با توپ تنیس در ۸دقیقه و در داخل حلقه که به تازگی منتشر کرده، اشاره می‌کند و می‌گوید: «با مسئول کمیته ثبت مباحثه‌ای داشته‌ام و قصد دارم به‌زودی رکوردهایی همچون رکورد رویایی با تخم‌مرغ خام را به ثبت برسانم.» ورزشکار هم محله‌ای از یک سال و نیم قبل مسئولیت شبکه ورزشی اینترنتی جام را به عهده دارد و چندماهی است در تیم «یاران رسانه» در کنار چهره‌های ورزشی همچون «محمدحسین میثاقی»، «محمد سیانکی» بازی می‌کند.

در کنار او فوتبال را حرفه‌ای یاد می‌گیریم

۲نفر از شاگردان«حمید مهابادی» امروز در کنارش حضور دارند و پایه پای او تمرینات را اجرا می‌کنند. «نیما نباتی‌پور ماسوله» نوجوان ۱۴ساله درباره آشنایی‌اش با این مربی می‌گوید: «باتوجه به علاقه زیادم به فوتبال از ۱۱سالگی در کلاس‌های فوتبال زمین‌های مرغوبکار، زمزم، بسیج و... شرکت می‌کردم تا اینکه یک سال پیش در زمین فوتبال میدان بهاران با آقا حمید آشنا شدم و برای تقویت تکنیک در کلاس‌های او شرکت کردم. از وقتی در کلاس‌های او شرکت می‌کنم، امیدم برای رسیدن در تیم‌ملی چندبرابر شده است.» «یونس بختیاری» شاگرد دیگری است که در جمع حضور دارد. این نوجوان ۱۳ساله با اشاره به اینکه از ۱۰سالگی شرکت در کلاس‌های فوتبال را در ورزشگاه صالحان شروع کرده، می‌گوید: «حدود یک سال پیش آقای مهابادی را حین تمرین انفرادی در زمین چمن بهاران دیدم. مشتاق شدم نزد او تکنیک‌های فوتبال را یاد بگیرم. با موافقت ایشان برخی روزهای هفته در جلسات تمرین شرکت می‌کنم و در کنارش تکنیک‌های فوتبالی را یاد می‌گیرم.»

علاقه‌مند به کشف استعدادهای جنوب شهر

راه‌اندازی آکادمی تخصصی تکنیک فردی یکی از رویاهایش است. «حمید مهابادی» از علاقه‌اش به آموزش این رشته به کودکان و نوجوانان محله‌های جنوبی شهر یاد کرده و می‌گوید: «خیلی دوست دارم برای حمایت از آنهاهرچه در زمینه فوتبال و فری استایل یاد گرفته‌ام، به آنها آموزش دهم.» او با اشاره به بسیاری از دنبال‌کنندگان صفحه اینستاگرام و آپارت سراسر کشور که از او تقاضای برگزاری کلاس‌های آموزشی دارند، می‌گوید: «متأسفانه فضای مناسبی برای برگزاری چنین کلاسی وجود ندارد. با این حال یک سال است در بوستان ولایت به تدریس تعداد محدودی از بچه‌محل‌ها می‌پردازم و قصد دارم به‌زودی کلاس‌های آنلاین برگزار کنم تا حتی ساکنان شهرهای دیگر که متقاضی هستند، از این دوره‌ها بهره‌مند شوند.»

شهردار منطقه۱۶:

باغ زیتون قابلیت کارآفرینی و گردشگری دارد

پیمان پورنصر
شهردار منطقه۱۶

شهردار منطقه۱۶ دربازدید از باغ زیتون بوستان میثاق، احیای این باغ را نمونه موفق کار جمعی و همکاری گروهی می‌داند و می‌گوید: «موقعیت مکانی باغ زیتون و نزدیکی آن به بازار بلورفروشان این قابلیت را به وجود آورده که از این فضا به‌عنوان مرکز کارآفرینی و گردشگری استفاده شود.»

«پیمان پورنصر» عقیده دارد که احیای ۶۰۰اصله درخت زیتون طی چند سال کارساده‌ای نبوده و اکنون ثمره این تلاش‌ها با برگزاری جشن و آیین برداشت زیتون قابل مشاهده است. به گفته وی، شهروندان به‌ویژه بانوان در پروژه احیای باغ زیتون نقش‌آفرینی کرده‌اند و اکنون به این باور رسیده‌اند که محله متعلق به خودشان است و اگر آبادانی و عمران تحقق پیدا کند سود و منفعتش به آنها می‌رسد.

شهردار منطقه۱۶ با اشاره به برگزاری جشن برداشت محصول در روستاها و شهرهای مختلف می‌گوید: «معمولاً در این برنامه‌ها خانواده‌ها، بستگان نزدیک و اقوام با یکدیگر همکاری می‌کنند و هنگام مراسم سروده‌ها و اشعاری را زمزمه می‌کنند. به هر حال فضا و حال و هوای روستا متفاوت از شهر است و زمانی‌که موقعیتی مثل باغ زیتون در یکی از محله‌های جنوب شهر ایجاد می‌شود، شهروندان در مراسم برداشت محصول شرکت می‌کنند و همان حس و حال و شورو نشاط به اهالی منتقل می‌شود که بسیار ارزشمند است.»

اهالی از بوستان «میثاق» زیتون چیدند

زمــرد سبز باغ آذری

مریم قاسمی

بدون تردید باغ زیتون محله باغ آذری از لحاظ توپوگرافی و موقعیت قرارگیری شـــباهت زیادی با بوستان ساعی دارد، اما ویژگی منحصربه فرد این باغ بزرگ وجود ۶۰۰اصله درخت زیتون است که پس از سال‌ها غفلت و کم‌توجهی، اکنون با مراقبت و نگهداشت دفتر توسعه محله باغ آذری به وضعیت مطلوبی رسیده، به‌طوری که ساکنان محله باغ آذری به‌ویژه گودنشین‌ها می‌توانند از این محصول در رنگین کردن سفره خود استفاده کنند. در آیین برداشت زیتون از این باغ با توجه به شرایط شیوع ویروس کرونا و اعمال محدودیت‌ها و رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی، فقط حدود ۲۵ نفراز ساکنان گود باغ آذری حضور داشتند، اما همین موضوع باعث شد تا نگاه مسئولان به این بخش از پایتخت معطوف شود و امید می‌رود در برنامه‌های آتی خود به این باغ و درختانش اهمیت بیشتری بدهند.

ضلع جنوب‌شرقی بوستان میثاق را به سمت باغ زیتون پیش می‌رویم و پس از ۱۰دقیقه پیاده‌روی به محل موردنظر می‌رسیم. چند نفر از شهروندان پای درختان مشغول چیدن دانه‌های سبز زیتون هســتند و کــودکان و نوجوانان هم با ذوق و هیجان از شاخه‌های درختان، زیتون می‌چینند و به همدیگر تعارف می‌کنند.

جاوید طالب‌زاده
مدیر دفتر توسعه محله باغ آذری

کارشناســان دفتر توســعه محله باغ آذری، از ســاعت‌ها قبــل خــود را به بــاغ زیتون رســانده‌اند تــا همــه چیز را آماده حضور شهروندان کنند. «مینــا رحیمی» یکی از بانوان هم‌محله‌ای با احتیاط از نردبان قرمزرنگ کنار یکی از درختان زیتون بالا مــی‌رود و دانه‌های زیتــون را با صبــر و حوصله، یکی یکی از شاخه‌ها می‌چیند و داخل ســبد ســفیدرنگش می‌ریــزد. او در طول ۳۰ســالی که در محله باغ آذری زندگی کرده، حتی یکبار هم بــه داخل باغ زیتون نیامده و از وجود این درختان خبری نداشــته اســت. او برایمان توضیح می‌دهد که یکی از دلایلی که باعث می‌شد اهالی به این باغ نیایند، حضــور معتادان و کارتن‌خواب‌ها در بوستان میثاق بوده که از محله‌های شوش و هرندی به اینجا کوچ کرده بودند.

«جاوید طالب‌زاده» مدیر دفتر توســعه محله باغ آذری صحبت‌هــای شــهروندان را دربــاره وضعیت بوستان میثاق و باغ زیتون تأیید می‌کند و می‌گوید: «یکی از برنامه‌های اولویت‌دار دفتر توسعه محله باغ آذری ارتقای امنیت ســاکنان با رویکرد مشارکتی و نه صرفاً برخورد قهری بــا عوامل نابهنجار اجتماعی است. برای نمونه احیای باغ زیتون و جلب مشارکت شهروندان در نگهداشــت درختان و حضور مستمر آنــان در ایــن محدوده باعث می‌شــود تا معتادان و افراد بزهکار احســاس ناامنی کنند و دیگر در این فضای سبز جولان ندهند.»

مدیر دفتر توســعه محله بــاغ آذری از چگونگی اجرای طــرح احیای باغ زیتــون صحبت می‌کند و می‌گوید: «بسیاری از ساکنان بومی از وجود درختان زیتون در بوســتان میثاق خبر نداشتند، برای همین ســال‌ها به وضعیت این درختان رســیدگی نشــده بــود. طبق مطالعــات انجام شــده و تصاویر هوایی مشخص شد که اواخردهه۷۰ این درختان که تعدادشــان به ۶۰۰ اصله می‌رســد در زمینی به مساحت ۶هزار و ۴۰۰مترمربع کاشته شده‌اند، اما به نگهداری این درختان توجه کافی نشــده و به دلیل نقص در عملیات نگهداشت، میزان باردهی درختان کاهش یافته بود.»

تولید فرآورده‌های زیتون، هنر بانوان هم‌محله‌ای

شــهروندانی کــه در آیــین برداشــت زیتون مشــارکت دارنــد، در گروه‌هــای ســنی مختلف هســتند و البتــه ماســک و لوازم ضدعفونی‌کننــده همراهشــان اســت. «رقیــه آذری» یکی از بانوان فعال محله است که همراه چند نفر از دوســتانش به محل برنامه آمده تا سهمی در این کار مشــارکتی داشته باشــد. آنها می‌توانند زیتون‌های جمــع‌آوری شــده را به خانــه ببرند.

«هیلدا صنعتکار» کارشــناس شهرسازی دفتر توسعه محله باغ آذری، ارتباط خوبی با ساکنان دارد و در چیدن زیتون بــه آنها کمک می‌کند. او عنوان می‌کند ســال گذشته که نخســتین آیین برداشت محصول را برگــزار کردند، فقط ۵۰کیلو گرم زیتون چیده شــد، اما بــا مراقبت و رســیدگی پیش‌بینی می‌شود که امسال این میزان تا چند برابر افزایش پیدا کند.

هیلدا صنعتکار
کارشناس شهرسازی دفتر توسعه باغ آذری

صنعتکارمی گوید: «ســال گذشته به دعوت دفتر توسعه محلــه بــاغ آذری، یکــی از کارشناســان تولید زیتون از شهرستان منجیل به اینجا آمد و در زمینه چگونگی نگهداشت و مراقبت از درختان زیتون و تولیــد فرآورده‌هــای زیتونی اطلاعات مفیدی دراختیار شهروندان گذاشت. برای همین توانســتیم محصولاتی چــون زیتون پرورده، روغن زیتون، صابون زیتون و... تولید کنیم. امســال نیز تولید این فرآورده‌هــا را دنبال می‌کنیم و قصد داریــم نمایشــگاه کوچکی راه‌انــدازی کنیم و این محصولات را به سایر شهروندان معرفی کنیم»

برداشت ۲۰۰کیلو گرم زیتون در یک سال

برداشت زیتون به شیوه سنتی کار سخت و زمانبری است. «مریم داداری» کارشناس کارآفرینی دفتر توسعه محله باغ آذری در این‌باره می‌گوید: «به‌طور میانگین هر درخت بین ۳ تا ۵کیلوگرم زیتون می‌دهد و از آنجا که هر سال نیمی از درختان به بار می‌نشینند، پیش‌بینی می‌شود امسال به همت اهالی محله باغ آذری، ۲۰۰کیلو گرم زیتون خوراکی برداشت و به‌صورت زیتون پرورده، روغن، صابون و... عرضه شود.»

عکس‌ها: امیر رستمی

تلاش برای راه‌اندازی غرفه‌های ثابت کارآفرینی

حضور مسئولان سازمان نوسازی شهر تهران، مدیران شهری و معتمدان محلی در آیین برداشت زیتون در محله باغ آذری و همراهی آنها با ساکنان این محله محروم باعث شد تا حال و هوای برنامه پرشور و نشاط باشد، هرچند محدودیت‌های کرونایی اجازه نداد تا این جشنواره با حضور افراد بیشتری برگزار شود. در این آیین افرادی همچون دکتر «میترا کریمی» معاون سازمان نوسازی شهر تهران، «نفیسه آزاد»کارشناس کمیته اجتماعی ستاد بازآفرینی شهر تهران، «ابوذرالله کرمی» معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهردار منطقه، «عطاالله حسینی» شهردار ناحیه۶، «ایوب بوچانی» دبیر شورایاری محله باغ آذری، «رقیه آذری» نماینده جامعه محلی و... حضور داشتند. یکی از نتایج حضور مدیران در این برنامه پیشنهاد راه‌اندازی غرفه‌های ثابت کارآفرینی برای فروش محصولات و تولیدات بانوان محله باغ آذری مثل زیتون و فرآورده‌های آن، صنایع‌دستی و... در داخل بوستان میثاق بود که قرار شد مسئولان دفتر توسعه محله باغ آذری پیگیری کنند.

در این بیــن «امیررضــا اکبری» نوجوانی را می‌بینیم که تاکنون تجربه چیدن زیتون نداشته و اکنون در حال لذت بردن از این کار است.

جاویــد طالب‌زاده، از بــاغ زیتون به‌عنــوان یــک فرصــت درمحله باغ آذری یاد می‌کند و می‌گوید: «این باغ یکی از جاذبه‌های گردشــگری محله بــاغ آذری و منطقه۱۶ اســت. زمانی که شــهروندان به بازار بلور شــوش می‌آیند تــا خرید کننــد، می‌توانند از ایــن تفرجگاه زیبا و سرســبز هم دیدن کنند و ضمن بازدید از غرفه‌ها می‌تواننــد زیتون و فرآورده‌های مورد نیازشان را خریداری کنند.»

یکــی دیگــر از بانــوان در حالی که ســبد پــر از زیتون را از روی زمیــن برمی‌دارد، می‌گوید: «امتیــاز باغ زیتون محله بــاغ آذری این است که شــهرداری آن را دراختیار مردم قرار داده تــا رایگان زیتون بچینند و به خانــه ببرند. بانوان با این کار ســرگرم می‌شــوند و از چیدن این محصول لذت می‌برند. تعدادی از دوســتانم بــا همان مقدار کم زیتون که از درختــان می‌چینند، فرآورده‌هایی همچون روغن زیتون، صابون و... درســت می‌کنند کــه البتــه نشــاندهنده خلاقیــت و توانمنــدی آنهاست.»

> بسیاری از ساکنان بومی از وجود درختان زیتون در بوستان میثاق خبر نداشتند، برای همین سال‌ها به وضعیت این درختان رسیدگی نشده بود

مسابقه کلاژ برگ زیتون با حضور کودکان باغ آذری

طبق برنامه‌ریزی دفتر توسعه محله بــاغ آذری، بچه‌هایــی که در جشــن برداشت زیتون حضور داشتند، در یک مســابقه جذاب و هنری هم شــرکت کردند.

سوفیا فریدونی‌نژاد
کارشناس اجتماعی دفتر توسعه باغ آذری

«ســوفیــا فریدونی‌نــژاد» کــارشــناس اجتماعی دفــتر توســعه محله باغ آذری در این‌باره می‌گوید: «یکی از علت‌های برگزاری ایــن مســابقه دور کردن بچه‌ها از احســاس خســتگی و کســالت بود، ضمن اینکه می‌توانستند در رقابتی ســالم توانمندی و مهارت خود را ارزیابی کنند.»

اوبا اشــاره به اینکه در این برنامه کودکان ایرانی و افغانستانی شــرکت کردند، می‌گوید: «از آنجا که درخت زیتون نماد صلح و آشــتی اســت، برگزاری مســابقه کلاژ روی برگ زیتون بهانه‌ای اســت تا در این محله کودکان ایرانی و افغانســتانی در کنار هم دوســتی را به معنای واقعی کلمه حس کنند و این رقابت به شــیرین‌ترین خاطره زندگــی آنها تبدیل شود.»

فریدونی‌نژاد از جمــع‌آوری آثار هنری بچه‌ها در گنجینه دفتر توسعه محله باغ آذری صحبت می‌کند و می‌گویــد: «وقتی کودکان و نوجوانان می‌بینند که به هنر و توانمندی آنها توجه شــده، اعتماد به نفس بیشــتری پیدا کنند و می‌توانند با انگیزه بیشــتر از مشکلات بگذرند. این بچه‌ها در زمان برداشت زیتون به‌صورت عملی با معنا و مفهوم مشارکت و همکاری آشنا می‌شــوند و می‌توانند از این تجربه در زندگی خود استفاده کنند.»

آرزوهای کودکانه بر درخت آرزوها

محسن افشار
کارشناس مددکاری دفتر توسعه باغ آذری

در بخش دیگــری از آیین برداشــت زیتون، کارشناسان دفتر توســعه محلــه از بچه‌ها می‌خواهنــد آرزوهایشــان راروی کاغذهایی که به شکل برگ، میوه و گل تهیه شــده، بنویسند.

«محسن افشار» کارشناس مددکاری دفتر توســعه محله باغ آذری می‌گویــد: «حضور کودکان کنار والدین هنگام برداشــت زیتون فرصت مناسبی است تا با آنها و دغدغه‌هایشان آشنا شویم و درحد توان برای کاهش مشکلات‌شان قدم برداریم.»

اومی گوید: «خواســته‌های کــودکان به درخت آرزوها که در دفتر توســعه محله قرار گرفته متصل می‌شــود و به کمک افــراد نیکوکار بــرای برآورده شــدن آنها تلاش می‌کنیم. بیشتر کودکان محله باغ آذری از ماجــرای درخت آرزوها باخبر شــده‌اند و با اشتیاق آرزوهایشــان را بیان می‌کنند. آرزوهایشان نیز متفاوت اســت و برای داشــتن کفش، عروسک، دوچرخه، ســاعت مچی و نابود شدن ویروس کرونا آرزو می‌کنند.»

کارشــناس مــددکاری دفتر توســعه محله باغ آذری از افراد نیکوکاری کــه قصد دارند در برآورده کردن آرزوهــای بچه‌های محله باغ آذری ســهمی داشــته باشــند دعوت می‌کنــد تا به بــاغ آذری، خیابــان خزانــه بخارایی شــمالی، خیابان شــهید زارعی، پلاک۹۵، طبقه۲، واحــد۳ مراجعه کنند یا برای کسب اطلاعات بیشــتر با شماره۵۵۰۵۹۲۸۴ تماس بگیرند.

منطقه ۱۸

در جنوب تهران، فعالیت‌های زیادی برای ساخت مهمات و اعزام رزمندگان به مناطق جنگی انجام می‌شد

کارنامه پرافتخار اهالی در دفاع مقدس

مریم قاسمی

اگر ویژگی‌های منطقه۱۸ در ۴۰سال گذشته را مرور کنیم، متوجه این نکته می‌شویم زمانی که هنوز خانه‌سازی در این محدوده حاشیه‌ای شهر تهران آغاز نشده بود و زمین‌های بلااستفاده و بایر فراوانی در این منطقه وجود داشت، برخی کارخانه‌ها در این محدوده ساخته شدند که یکی از آنها کارخانه مهمات‌سازی ایرفو در شهرک ولی‌عصر(عج) بود.

از آغاز دوران دفاع‌مقدس که دشمنان قسم خورده و کشورهای غربی به یاری رژیم بعث عراق آمده بودند و با سلاح‌های پیشرفته و جدید از آنها پشتیبانی می‌کردند، ایران درتحریم شدیدی قرار داشت. بنابراین دانشمندان و نخبگان ایرانی به این نتیجه رسیدند که برای مقابله با ارتش سر تا پا مسلح دشمن باید خودشان دست به کار شوند و برای آمادگی و دفاع دربرابر هجوم بیگانگان کاری کنند که نتیجه آن ساخت و راه‌اندازی کارخانه‌های مهمات‌سازی برای تأمین نیازهای جنگی رزمندگان اسلام بود.

چندماه از شروع جنگ تحمیلی نگذشته بود که کارخانه مهمات‌سازی ایرفو، با اتکا به دانش و توان متخصصان و کارشناسان ایرانی، خط تولید و ساخت انواع مهمات و ادوات جنگی از جمله خمپاره و گلوله توانست بخشی از نیاز رزمندگان در جبهه‌های جنوب و غرب کشور را تأمین کند.

به گفته برخی از کارگران کارخانه مهمات‌سازی ایرفو که بازنشسته شده‌اند، در آن دوران فعالیت این مرکز به‌صورت شبانه‌روزی درآمده بود تا مهمات مورد نیاز جبهه‌ها تأمین شود. البته کارخانه مهمات‌سازی ایرفو پس از دوران جنگ به کارگاه بزرگ ساخت و عرضه قطعات چدنی و... تبدیل شد. اینجا تنها مرکز تاریخی دفاع‌مقدس درحوزه ساخت وسایل و مهمات جنگی در جنوب شهر است که پس از گذشت بیش از ۴ دهه فعالیت قرار است به مرور زمان از محدوده شهری خارج شود.

نخستین شهید ترور در دوران دفاع مقدس

شروع جنگ تحمیلی با حوادث و رویدادهای تلخی همراه بود. منافقان در داخل کشور با ایجاد ناامنی و ترور تلاش می‌کردند به انقلاب ضربه بزنند و با تضعیف روحیه مردم باعث شکست رزمندگان در جبهه‌های حق علیه باطل شوند. منافقان افراد فعال که پشتیبانی و تدارکات جبهه‌ها را برعهده داشتند را شناسایی و آنها را به شهادت می‌رساندند. یکی از آنها شهید والامقام «مناف کوه زارع» بود که از ابتدای جنگ در اعزام رزمنده‌ها به جبهه‌ها و تدارکات جنگ نقش ویژه‌ای داشت و در یکی از روزهای سال ۱۳۶۲ در وقت اذان ظهر هنگام رفتن به مسجد توسط منافقان به ضرب گلوله به شهادت رسید.

اعزام رزمنده‌ها از مساجد محل

مساجد از گذشته تاکنون از مهم‌ترین پایگاه‌های عقیدتی و مذهبی به شمار می‌روند که در تاریخ نیز جولانگاه حماسه ماندگار بوده‌اند. در دوران دفاع‌مقدس مسئولان کاروان راهیان کربلا، رزمندگان مهم‌ترین مساجد منطقه از جمله امام هادی(ع) در شهرک ولی‌عصر(عج) خیابان جلالی جنوبی، جامع المهدی(عج) در بلوار معلم نرسیده به چهارراه یافت‌آباد، صاحب‌الزمان(عج) در بلوار معلم، امیرالمؤمنین(ع) در خیابان شهید نیک ملکی، امام حسن عسکری(ع) در شهرک امام خمینی(ره)، مسجدجامع حسینی در خیابان شادآباد و... بود و خانواده از این مکان‌های مقدس فرزندان و همسرانشان را به جبهه‌های حق علیه باطل بدرقه می‌کردند. در دوران دفاع‌مقدس شهیدانی که از مسجد محل زندگی خود عازم جبهه می‌شدند و به فیض شهادت نایل می‌آمدند، بعد از بازگشت پیکر مطهرشان نمازجماعت در مسجد محله برپا و با حضور چشمگیر اهالی به سمت گلزار شهدا در بهشت زهرا(س) تشییع می‌شدند.

هنرستان شهید رجایی با ۲۱شهید دانش‌آموز و معلم

دانش‌آموزان از جمله اقشار مؤثر در پیروزی انقلاب و در دوران مقدس بودند. این گروه که شاهد هجوم و تجاوز بیگانگان به مرزهای کشور بودند، نمی‌توانستند بی‌تفاوت باشند و با اینکه سن چندانی نداشتند، به جای در دست گرفتن قلم درکلاس‌های درس، اسلحه به دست گرفتند و با شجاعت به خیل عظیم رزمندگان پیوستند و بسیاری از آنها به فیض شهادت رسیدند. هنرستان شهید رجایی در شهرک فردوس، یادآور شجاعت و ایثار و از خودگذشتگی دانش‌آموزان و فرهنگیان آن روزگار است. در آن ایام از این هنرستان شهید کاروان‌های بسیاری به سوی جبهه‌ها اعزام شدند؛ دانش‌آموزانی که همراه با معلم‌های خود به جبهه‌ها رفتند و برخی از آنها به شهادت رسیدند. این هنرستان با تقدیم ۲۱ دانش‌آموز شهید و معلم در فهرست ماندگار دوران دفاع‌مقدس قرار گرفته است.

بیمارستان شهید فیاض‌بخش پذیرای مجروحان

بیمارستان شهید فیاض‌بخش که قدیمی‌ترها آن را به نام شماره۲ می‌شناسند، ابتدای خیابان خلیج‌فارس، بعد از کارخانه بیسکوییت‌سازی ویتانا قرار دارد. در دوران دفاع مقدس، بیمارستان شهید فیاض‌بخش یکی از نمایندگی‌های فعال بنیاد شهید بود که با توجه به تخصص و کادر ویژه درمان، بیشتر مجروحان و زخمی‌های جبهه‌ها را برای مداوا و درمان به آنجا می‌آوردند.

فعالیت بیمارستان شهید فیاض‌بخش با کادر درمانی آن در دوران دفاع‌مقدس شبانه‌روزی بود. بیشتر وقت‌ها پزشکان و پرستاران حتی زمان استراحت و صرف غذا نداشتند و به رزمندگان مجروح خدمات می‌دادند. یکی از قدیمی‌های بیمارستان شهید فیاض‌بخش نقل می‌کند، آن دوران فردی به نام «امیر سلطانی» که مددکار اجتماعی بیمارستان بود، شب‌ها لباس خون‌آلود مجروحان جنگی را جمع‌آوری می‌کرد و به خانه می‌برد و پس از شست‌وشو به رزمندگان تحویل می‌داد تا با لباس تمیز به جبهه‌ها برگردند.

جنگ زده‌ها هنوز اینجا زندگی می‌کنند

خونگرم و صمیمی هستند. بین خودشان به لهجه عربی صحبت می‌کنند، اما بعد از گذشت نزدیک به ۴دهه سکونت در منطقه۱۸ کم و بیش زبان فارسی و آذری را متوجه می‌شوند و حتی صحبت می‌کنند. این وصف حال گروهی از جنگ زدگان خرمشهری و جنوبی کشور مثل بوشهر است که پس از تخریب خانه‌هایشان توسط رژیم بعثی با موشک به تهران آمدند و در منطقه ما و در جنب بوستان قائم(عج) در بلوار معلم ساکن شدند. تعداد جنگ زده‌های ساکن در منطقه۱۸ به بیش از ۱۵خانوار می‌رسید که به مرور زمان و مهاجرت برخی از آنها به زادگاهشان، اکنون به ۶خانوار رسیده است.

دست مریزاد تیربارچی!

یکی دیگر از خاطراتی که شهروندان منطقه از دوران دفاع‌مقدس به‌ویژه دهه ۶۰ به یاد دارند، سقوط هواپیمای شکاری عراقی در حاشیه پل ساوه بود که این حادثه شادی و نشاط ویژه‌ای میان شهروندان به راه انداخت. این هواپیما که برای بمباران منطقه هوایی مهرآباد به خاک ایران وارد شده بود، قبل از اینکه به هدف شوم خود برسد، توسط پدافند هوایی مهرآباد مورد اصابت قرار گرفت و بعد از دقایقی در نزدیکی پل ساوه و در زمینی بایر سقوط کرد.

منطقه ۱۷

این‌بار جانباز هم‌محله‌ای در جبهه‌ای دیگر خدمت می‌کند

هنوز هم رزمنده‌ام

رامد تیموری

برایش سخت و ناخوشایند است که از دلاوری‌های خود در دوران دفاع‌مقدس و قدم‌های خیری که برای محله وصفنارد برداشته صحبت کند، اما کارهای خیر اهالی محله و رشادت‌های همرزمانش را مفصل شرح می‌دهد. لحنی گرم و مهربان دارد و وقتی از روزهای دفاع‌مقدس می‌گوید، دلتنگی او برای حال و هوای باصفای جبهه‌ها را احساس می‌کنید. حاج «حسین نصرالله» از جانبازان و رزمندگان دوران دفاع‌مقدس است که جنگ در جبهه‌های متفاوت را تجربه کرده، اما هنوز از پا ننشسته و این روزها در جبهه کاهش آسیب‌های اجتماعی و کمک به نیازمندان جانانه خدمت می‌کند. نصرالله از ساکنان قدیمی منطقه۱۷ و محله وصفنارد است و مسئولیت بنیاد شهید و جانبازان شهرری را هم برعهده دارد. به بهانه قرار گرفتن در هفته دفاع‌مقدس پای صحبت‌های او نشستیم تا حال و هوای محله وصفنارد در دوران دفاع‌مقدس را نقل کند.

خبر شروع جنگ تحمیلی چطور به گوش شما رسید؟

بعد از ظهر روز ۳۱شهریورسال ۱۳۵۹ بود که نیروی هوایی عراق به پایگاه‌های هوایی ایران حمله کرد. آن موقع ما در حیاط خانه مشغول ذبح قربانی بودیم که صدای بمباران را شنیدیم. من و اعضای خانواده‌ام از خانه بیرون دویدیم و همراه اهالی محله به لب جاده ساوه رفتیم تا ببینیم چه اتفاقی افتاده. از آنجا می‌توانستیم رد هواپیماهای در حال بمباران را ببینیم. فردای آن روز جنگ تحمیلی شروع شد.

چطور پای شما به جبهه باز شد؟

۲ماه از شهادت برادر همسرم شهید «عبدالله سعدی» گذشته بود که من و باجناقم تصمیم گرفتیم به جبهه برویم. فرزند شهید سعدی پس از شهادتش به دنیا آمد، ولی با وجود چنین شرایطی که در خانواده وجود داشت، همسرم با رفتن من مخالفت نکرد. خانواده و همسران شهدا و رزمندگان، قهرمانان پنهان دوران دفاع‌مقدس هستند که به‌طور شایسته‌ای به نقش آنها توجه نشده است.

یعنی شهادت برادر همسرتان مسیر زندگی شما را تعیین کرد؟

پدر همسرم از مبارزان انقلابی بود و وجود او و فرزند شهیدش نه تنها در شخصیت من، بلکه در روحیات و روش زندگی همسرم نیز تأثیر گذاشته، اما پیش از شهادت عبدالله هم، مسیر زندگی من با جریان انقلاب همسو بود. من پیش از آغاز جنگ تحمیلی و در روزهای پیروزی انقلاب اسلامی به‌عنوان پاسدار افتخاری وارد کمیته انقلاب اسلامی شدم و مدتی بعد به‌عنوان پاسدار رسمی به عضویت کمیته درآمدم. ۱۵ماه در سیستان و بلوچستان خدمت کردم و در عملیات دستگیری اشرار و قاچاقچیان موادمخدر از ناحیه سر، کتف و دست راست جانباز شدم. مدتی حفاظت از مقرهای نظامی داخل شهر تهران را برعهده داشتم و در جبهه‌های جنوب و غرب هم خدمت کردم و در جبهه جنوب شیمیایی شدم.

از حال و هوای محله وصفنارد در دوران دفاع‌مقدس بگویید.

جنگ تحمیلی به جزئی از زندگی اهالی محله تبدیل شده بود و آنها در حالی که فرزندانشان در جبهه بودند، در کنار رسیدگی به امور معمول زندگی مانند دید و بازدیدها، برپایی مراسم و اجرای برنامه‌های مختلف، فعالیت‌های پشت جبهه را هم انجام می‌دادند. برخلاف آنچه در فیلم‌های تلویزیونی می‌بینیم، آن زمان در محله‌های ما پناهگاهی وجود نداشت و موقع هوشکباران دشمن، همه جمع می‌شدند و خط حرکت موشک را دنبال می‌کردند. حتی در مورد محل اصابت موشک هم حدس می‌زدند و با هم بحث می‌کردند. مسجد سیدالشهدا(ع) که در محله وصفنارد قرار داشت، در منطقه۱۷ به مسجد مادر معروف بود و حجت‌الاسلام اصلانی که مسئول مسجد و از روحانیون فعال بود، همسن و سالان من را هدایت و رهبری می‌کرد. او پس از دوران دفاع‌مقدس ۳۰سال امام جماعت مجلس شورای اسلامی بود و از سخنرانان مطرح تهران است.

شهادت کدام یک از بچه‌محل‌های‌تان بیشتر روی شما تأثیر گذاشت؟

شهید «اصغر محمدنژاد» بچه‌محل من بود و از کودکی با هم بزرگ شده بودیم، اما موقع شهادتش در محله نبودم و شنیدن خبر شهادتش خیلی برایم تلخ بود. با شهید دهقان هم که جوان دلاوری بود، از زمان فعالیت در کمیته آشنا شده بودم و با هم از دوست و فامیل نزدیک‌تر بودیم، اما وقتی در جبهه جنوب و واحد اطلاعات لشکر سیدالشهدا(ع) بودم، او به شهادت رسید و به مراسم شهادتش نرسیدم. با هریک از شهدای محله دنیایی خاطره داشتم و تحمل شهادت همه بچه‌محل‌هایم سخت بود، ولی جداشدن از محمدنژاد و دهقان بیشتر روی من تأثیر گذاشت.

پس از پایان جنگ تحمیلی و با وجود مشکلات جانبازی، احساس نکردید وقت استراحت رسیده و باید بیشتر از گذشته به زندگی شخصی‌تان بپردازید؟

خدمت به محرومان و تلاش برای رفع نیازهای افراد نیازمند آبرودار جزئی از زندگی من است و هیچ‌وقت احساس نکرده‌ام‌کاری بزرگ‌تر از وظایف معمول خود انجام داده‌ام. در میان مردم منطقه۱۷ داشتن چنین روحیه‌ای معمول است و بسیاری از رزمندگان دوران دفاع‌مقدس براساس مقتضیات جامعه و خطراتی که کشور را تهدید می‌کند، جبهه رزم و وظایف خود را می‌شناسند.

جهاد در سنگر بیت‌الزهرا(س)

حاج «حسین نصرالله» در خانه‌ای رشد کرده که همیشه در آن به روی نیازمندان باز بود و نه تنها جلسات روضه و عزاداری ائمه(ع)، بلکه مراسم‌ترحیم بسیاری از درگذشتگان محله وصفنارد در آنجا رایگان برگزار می‌شد. خانه پدری حاج حسین قدیمی بود و وقتی آن را نوسازی کردند، پارکینگ آن را به حسینیه تبدیل و نام بیت‌الزهرا(س) را روی آن گذاشتند. این حسینیه در اسرع وقت به یکی از پایگاه‌های خدمت‌رسانی محله وصفنارد تبدیل شد که در مواقع ضروری مانند سیل، زلزله و... در کنار پایگاه بسیج و مسجدجامع سیدالشهدا(ع) به خدمت‌رسانی می‌پرداخت. در مواقع معمول هم این حسینیه بروبیای بسیاری دارد و محلی برای خدمت‌رسانی به محرومان به شمار می‌آید. نصرالله می‌گوید: «در رساندن کمک‌های مؤمنانه به دست نیازمندان، همسرم و بانوان فعال و معتمد محله نقش زیادی دارند و مراحل تحقیق و شناسایی خانواده‌های آبرودار کم‌بضاعت را با احتیاط انجام می‌دهند تا آبروی این خانواده‌ها به خطر نیفتد. خانواده‌هایی که نیازمند واقعی هستند، علاوه بر کمک‌های ماهانه، خدمات درمانی، جهیزیه، پوشاک و... دریافت می‌کنند.» نصرالله می‌گوید: «از آغاز دوران شیوع ویروس کرونا، اعضای حسینیه در ضدعفونی معابر و جمع‌آوری کمک‌های همدلانه برای آسیب‌دیدگان کرونا نقش زیادی داشته‌اند و به پیشگیری از شیوع بیماری در محله کمک کرده‌اند.»

مسئولیت اداره قرارگاه محرومیت‌زدایی محله‌های زمزم و زهتابی هم برعهده‌بانی خیریه و حسینیه بیت‌الزهرا(ع) است. نصرالله می‌گوید: «به‌زودی در این قرارگاه طرح تعمیر و مرمت خانه‌های فرسوده محرومان آغاز می‌شود و در کنار فعالیت‌هایی مانند توزیع ارزاق و وسایل بهداشتی میان این خانواده‌ها، به مرمت و ایمن‌سازی خانه‌هایشان می‌پردازیم.» نصرالله و دوستانش که عادت دارند بدون جنجال‌های رسانه‌ای کار کنند، به تازگی محموله امدادرسانی به ارزش ۲۵۰میلیون ریال کمک مؤمنانه اهالی و خیّران محله وصفنارد را جمع‌آوری و به مناطق محروم زابل و سیستان و بلوچستان ارسال کرده‌اند. توزیع بیش از هزار سبد کالا در میان نیازمندان محله‌های وصفنارد، زمزم و زهتابی از فعالیت‌های دیگری است که با کمک بانیان و خیّران قرارگاه زمزم و زهتابی و خیریه بنت‌الزهرا(س) در دوران شیوع کرونا انجام شده است.

منطقه ۲۰

روستای صالح‌آباد شرقی
محل سرریز معضلات شهر تهران است

مشکلات سهم روستاست درآمد سهم شهر

رابعه تیموری

ساکنان روستای صالح‌آباد شرقی از سال‌ها پیش در همسایگی حوضچه‌ای زندگی می‌کنند که همه پساب‌های آلوده پایتخت به سمت آن سرازیر می‌شود. ضلع جنوبی «بازار آهن مکان» بخش قابل توجهی از روستا را اشغال و پیامدهای نامبارکی به اهالی تحمیل کرده است. مشکلات صالح‌آباد شرقی به این موارد ختم نمی‌شود و باید مسائل‌ریز و درشت دیگری مانند وجود کارگاه‌های صنعتی متعدد، حاشیه‌نشینی، مهاجرت روزافزون اتباع غیرقانونی، تغییر بافت جمعیتی و هزاران تنگنا و کمبودریز و درشت دیگر را به این فهرست بلندبالا بیفزاییم. روستای صالح‌آباد شرقی از توابع بخش مرکزی شهرری و از روستاهای کهن جنوب پایتخت به شمار می‌آید، اما به موازات افزوده شدن بر عمر آن، مشکلاتش هم قد کشیدند و حالا به کلاف سردرگمی تبدیل شده‌اند که اهالی را به تنگ آورده‌اند. گزارش زیر شرح حال و روز روستای صالح‌آباد شرقی است.

ضلع جنوبی «بازار آهن مکان» مرز محله سیزده آبان و روستای صالح‌آباد شرقی است. این بازار که چند متری آنسوتر از تابلوی روستا قرار گرفته، نقطه شروع کارگاه‌های صنعتی فراوان و ناشماری است که لابه‌لای بافت مسکونی روستا علم شده‌اند. نشانه‌های پیری و فرسودگی روی دیوارهای قدیمی ضلع جنوبی بازارآهن مکان پیداست و وجود دیوارهای آجری فروریخته، اتاقک‌های گلی قدیمی و آهن پاره‌های گوشه و کنار بازار، ورودی روستای صالح‌آباد شرقی را زشت و دلگیر کرده است. در این بازار تعداد زیادی از اتباع مهاجر افغانستانی و پاکستانی کار می‌کنند که برای کم کردن مسیر رفت‌وآمد خود در کوچه‌پسکوچه‌های صالح‌آباد شرقی ساکن شده‌اند. میدان شهید کلهر با بازار آهن فاصله چندانی ندارد. در خیابان شهید کلهرتریلری پر از بار آهن سلانه سلانه جلو می‌رود و خودروهای سواری که به دنبال آن ردیف شده‌اند، ترافیک نیمروزی عجیب و غیرمعمولی به وجود آورده‌اند. «مجتبی لنچی طرقی» از اهالی قدیمی روستاست. او می‌گوید: «رفت وآمدتریلرهای بازار آهن مکان در خیابان‌های روستا روز و شب ندارد و باعث ترافیک و راهبندان‌های طولانی می‌شود. مرکز دفن پسماندهای شهر تهران هم در نزدیکی صالح‌آباد قرار دارد وتریلرهای حمل زباله هر شب در خیابان شهید کلهر در رفت وآمدند. این خیابان ظرفیت این حجم از رفت‌وآمد خودروهای سنگین را ندارد و مانند یک بزرگراه همیشه پر از ترافیک و سروصداست.»

مجتبی لنچی طرقی
ساکن قدیمی روستا

خانه‌های قدیمی و فرسوده

در خیابان شهید فیاضی که در ضلع شمالی میدان کلهر قرار دارد، از آهنگری تا قالب‌سازی و تعمیرگاه خودرو یافت می‌شود و در ۲راسته خیابان به سختی می‌توان خانه‌ای مسکونی پیدا کرد. در میان تعمیرگاه‌ها و صنوف مختلفی که در ضلع جنوبی میدان ردیف شده‌اند، آرایشگاه مردانه‌ای وجود دارد که در میان افغانستانی‌های مهاجر شهرری اسم و آوازه‌ای دارد و بسیاری از شهدای مدافع حرم شهرری، زیر دست پیرایشگر این آرایشگاه بارها سر و رویشان را صفا داده‌اند.

وحید ترابی
کاسب

«حسن عباسی» از مشتریان قدیمی این آرایشگاه است. او می‌گوید: «بخش زیادی از درآمد اتباع مهاجر صرف تهیه مسکن می‌شود. آنها روستاهایی مانند صالح‌آباد را برای سکونت انتخاب می‌کنند تا برای اجاره خانه مبلغ کمتری بپردازند.» خیابان‌های سرسبز روستای صالح‌آباد کوچه‌های آشتی‌کنان زیادی دارد که عرض آنها به زحمت به یک‌متر می‌رسد. خانه‌هایی که در سینه دیوارهای این کوچه‌ها جا خوش کرده‌اند، لااقل چند دهه عمر دارند و روی دیوارهای آجری و سیمان تگری آنها رنگ و رخی نمانده است. «وحید ترابی» از کاسبان روستاست. او می‌گوید: «تعداد زیادی از اهالی خانه‌های قدیمی خود را به کارگران بازار آهن مکان و دیگر مراکز صنعتی اجاره داده و روستا را ترک کرده‌اند.»

گاوداری در همسایگی خانه‌های مسکونی

بسیاری از بومیان و اهالی قدیمی روستا که در دیار آبا و اجدادی خود مانده‌اند، در گذشته به دامداری مشغول بوده‌اند، ولی در سال‌های اخیر دامداری‌ها به خارج از بافت مسکونی روستا منتقل شده و در حریم روستا فعالیت می‌کنند. از دامداری‌های قدیمی روستا فقط یکی باقی مانده که در خیابان شهید فیاضی قرار دارد، اما بوی نامطبوع دام تا چند خیابان آنسوتر استشمام می‌شود. «علیرضا زارعی» از اهالی روستاست که می‌گوید: «این گاوداری از حدود ۳۰سال پیش در صالح‌آباد شرقی فعالیت می‌کند و با آنکه بقیه گاوداری‌ها به خارج از روستا منتقل شده‌اند، این گاوداری با حدود ۲۰رأس دام در داخل بافت مسکونی روستا فعالیت می‌کند و بوی دام، اهالی را آزار می‌دهد.» زارعی از کمبود امکانات رفاهی روستا هم گلایه دارد و می‌گوید: «آب این روستا از چاه تأمین می‌شود و ما به همین آب چاه هم قناعت داریم، ولی این آب فشار کافی ندارد و اهالی برای مصارف معمولی خود با مشکل روبه‌رو می‌شوند.»

مدرسه نداریم

بسیاری از نوجوانان روستای صالح‌آباد شرقی پس از گذراندن مقطع ابتدایی و متوسطه دوره اول ترک تحصیل کرده‌اند. زارعی می‌گوید: «اینجا دبیرستان ندارد و بچه‌ها باید برای ادامه تحصیل به شهرری یا روستاهای دیگر بروند. بسیاری از نوجوانان روستا پس از پایان دوره ابتدایی درس و مشق را رها می‌کنند و در بازار آهن مکان یا کارگاه‌های صنعتی روستا مشغول به کار می‌شوند.» اغلب ساکنان کوچه شهید فیاضی از بومیان قدیمی روستا و یزدی تبار یا اهل مشهد هستند. این مسئله سبب شده این کوچه به نام «قلعه یزدی‌ها» یا «قلعه مشهدی‌ها» شهرت پیدا کند. کوچه شهید سیدحسن جعفرپور که در فاصله کمی از خیابان شهید فیاضی قرار گرفته، از آراسته‌ترین معابر روستای صالح‌آباد است که در حوالی آن از خانه‌های فرسوده و دیوارهای ترک خورده خبری نیست و درختان حاشیه آن فراوان و سرسبز هستند، لاچیقی نقلی هم در وسط آن قرار گرفته و برای افزایش زیبایی خیابان از مجسمه‌ها و نماهای رنگارنگ استفاده شده است.

حاشیه‌نشینان مهاجر

با آنکه بسیاری از اهالی روستا از دامداری و کشاورزی دست کشیده و در شهرک‌های صنعتی اطراف شهرری مشغول کار شده‌اند، هنوز هم در اطراف روستای صالح‌آباد شرقی کشاورزی رونق دارد. در فاصله این روستا تا روستاهای مجاور مزارع پربرکتی وجود دارد که بسیاری از آنها را دیوارهای گلی کشیده و برای سکونت کارگران مزارع، آلونک‌های گلی ساخته‌اند. «عبدالله پرهیزگار» یکی از کارگرانی است که در یکی از این آلونک‌ها زندگی می‌کند. او می‌گوید: «بسیاری از کارگران زمین‌های کشاورزی اتباع مهاجری هستند که دور از خانواده‌هایشان در ایران زندگی می‌کنند و برای کار به اینجا آمده‌اند. صاحبان مزارع هم در قسمتی از زمین کشاورزی خود برای آنها آلونک می‌سازند تا ساعات بیشتری کار کنند و مراقب محصولات مزارع آنها باشند.» این حاشیه‌نشینان زندگی روبراهی دارند و به نظر می‌رسد از آلونک‌های خود ناراضی نیستند، اما لابه‌لای مزارع حاشیه محله صالح‌آباد شرقی، بیغوله‌هایی وجود دارد که محل سکونت و زندگی چند خانواده مهاجر پاکستانی است. تنها شباهت این بیغوله‌ها به خانه‌های مسکونی، داشتن دیوارهای بلند کاهگلی است، اما در پناه این دیوارها نه آشپزخانه‌ای وجود دارد و نه مهمانخانه و اتاق نشیمن. تنها سرویس بهداشتی چند خانواده هم به فاصله اندکی از بیغوله‌ها با چند تیر و تخته و بدون آب لوله‌کشی و سیستم دفع فاضلاب ساخته شده است.

> بسیاری از بومیان و اهالی قدیمی روستا که در دیار آبا و اجدادی خود مانده‌اند، در گذشته به دامداری مشغول بوده‌اند، ولی در سال‌های اخیر دامداری‌ها به خارج از بافت مسکونی روستا منتقل شده و در حریم روستا فعالیت می‌کنند

حوضچه‌ای که قرار بود دریاچه تفریحی شود

فضای پشت دیوار بیغوله‌ها مانند مزرعه‌ای که کرت‌بندی شده، با چند دیوار کوتاه گلی تقسیم شده و لوازم زندگی ساکنان بیغوله‌ها به یک دیگ آهنی و چند ظرف شکسته و قدیمی خلاصه می‌شود. «کاریسما کاجول» یکی از زنان ساکن این بیغوله‌هاست. او می‌گوید: «مردان ما برای سیر کردن شکم زن و بچه‌هایشان، هر روز در محله‌ها و روستاهای مختلف زباله جمع می‌کنند. گاهی پسرهای کوچک خانواده هم همراه آنها می‌روند.» این بیغوله‌ها تنها وصله ناجور صالح‌آباد شرقی نیست و همسایگی با حوضچه زباله‌گیری که ۷۰درصد از آب‌های سطحی و پساب‌های متعفن شهر تهران را در خود جای داده، از مشکلات ۲۵ساله اهالی صالح‌آباد است. مسئولان بارها از قابلیت تبدیل حوضچه زباله‌گیر صالح‌آباد به دریاچه‌ای تفریحی گفته‌اند و وعده ساماندهی آن را داده‌اند، اما هیچ یک از این وعده‌ها به سرانجام نرسیده و مشکلات زیست‌محیطی این حوضچه پر از زباله و پساب‌های بدبو و متعفن دامن صالح‌آباد را رها نمی‌کند.

کوچه‌ای معروف برای اهالی و مسئولان

کوچه شهید «قسمت خانی» نه تنها برای اهالی روستا، بلکه برای مسئولانی که گذرشان به صالح‌آباد شرقی افتاده، آشناست. این کوچه قدیمی در محاصره ۲دکل فشار قوی برق است که یکی در ابتدا و دیگری در انتهای کوچه علم شده است. خانه‌های کوچه قدیمی و فرسوده هستند و انگار از سال‌ها پیش به حال خود رها شده‌اند. مرکز پسماند شهرداری تهران هم در این کوچه قرار گرفته و دکل‌ها از حیاط این مرکز سردرآورده‌اند. «مینا امیری» از اهالی تحصیلکرده صالح‌آباد شرقی است. او می‌گوید: «دکل‌های فشار قوی برق از روی خانه‌های روستا گذشته و ما زیر سایه این دکل‌ها زندگی می‌کنیم. کودکان ما هر روز بارها از زیر دکل‌های فشار قوی برق عبور می‌کنند و امکان مبتلا شدن آنها به سرطان خون وجود دارد. ما تحقیق کرده‌ایم و می‌دانیم که جریان برق و تشعشعات آن روی اعصاب افراد تأثیر زیادی می‌گذارد و باعث مشکلات عصبی می‌شود.» برق گرفتگی از مشکلات مهمی است که در روزهای بارانی، کودکان روستای صالح‌آباد شرقی را تهدید می‌کند. امیری می‌گوید: «در ورودی خانه‌ها آهنی است و جریان برق به خوبی از آنها عبور می‌کند. بارها بچه‌ها موقع دست زدن به در حیاط دچار برق گرفتگی شده‌اند، اما هرچه به اداره برق، فرمانداری، دهیاری و... شکایت می‌کنیم، نتیجه‌ای ندارد.» اهالی کوچه شهید قسمت خانی مخالفت مسئولان مرکز پسماند را دلیل حل نشدن مشکل خود می‌دانند. امیری می‌گوید: «مسئولی نمانده که از این کوچه بازدید نکرده باشد. همه هم قول و وعده می‌دهند که به مشکل شما رسیدگی می‌شود، اما به دلیل اینکه در اداره پسماند از برق مسکونی استفاده صنعتی می‌شود و برای تأمین برق هزینه پایینی می‌پردازند، با انتقال دکل‌های برق مخالفت می‌کنند.» اهالی این کوچه به دلیل همسایگی با این دکل‌های غول‌پیکر نمی‌توانند آجر روی آجر بگذارند و شهرداری مجوز ساخت و اداره برق کنتور برق به آنها نمی‌دهد.

عکس‌ها: علیرضا طهماسبی

دهیار صالح‌آباد شرقی:

حل مشکلات فراتر از اختیارات ماست

دهیار صالح‌آباد شرقی از تقسیم ناعادلانه مشکلات و درآمدها میان محدوده شهری شهر تهران و بافت روستایی حاشیه مناطق شهری گلایه دارد و می‌گوید: «مشکلات زیست‌محیطی، ترافیک و پیامدهای منفی مراکزی مانند اداره پسماند و بازار آهن مکان بر دوش اهالی صالح‌آباد است، ولی درآمد این مراکز صرف‌آبادی منطقه۲۰ می‌شود و صالح‌آباد از این درآمدها بهره‌چندانی ندارد.» «امیرمحمد قلیپور» در گفت‌وگوی زیر به مشکلات روستا پرداخته و اقداماتی را که برای حل آنها انجام شده، توضیح داده است.

وجود گاوداری در بافت مسکونی روستا باعث نارضایتی اهالی شده است. دهیاری برای انتقال آن به خارج از بافت مسکونی اقدام کرده است؟

مالک این واحد صنفی سال گذشته برای تغییر کاربری ملک خود اقدام کرده و در بنیاد مسکن استان تهران پرونده تشکیل شده است. به دلیل شیوع ویروس کرونا، رسیدگی به این پرونده زمانبر و تعدادی از جلسات رسیدگی هم به‌صورت ویدئو کنفرانس برگزار شد، اما پرونده دنبال می‌شود و به‌زودی این ملک تغییر کاربری می‌دهد.

امیرمحمد قلیپور
دهیار صالح‌آباد شرقی

سکونت غیرقانونی اتباع مهاجر پاکستانی در حاشیه روستا چه پیامدهایی برای روستا داشته است؟

اتباع پاکستانی در خارج از بافت روستا سکونت دارند. دهیاری نمی‌تواند بر حریم خارج از بافت روستا نظارت داشته باشد و ساماندهی آنها برعهده بخشداری و شهرداری است.

مکاتبات دهیاری برای انتقال دکل‌های برق کوچه شهید قسمت خانی به چه نتیجه‌ای رسیده است؟

دیگر اداره و مرجع قانونی نمانده که در این مورد مکاتبه نکرده باشیم و مسئولی نمانده که از این مشکل صالح‌آباد شرقی مطلع نباشد، اما هنوز مشکل حل نشده و باقی مانده است. در این کوچه ۶۴خانواده از بومیان و اهالی قدیمی روستا زندگی می‌کنند که پیش از نصب دکل‌ها در این کوچه زمین خریدند، اما پس از نصب دکل‌ها خانه‌هایشان را ساختند. اگر دکل‌ها ۱۲۰متر عقب‌نشینی کنند، به مزارع کشاورزی منتقل می‌شوند و مشکل اهالی این کوچه حل می‌شود. این اقدام فراتر از اختیارات دهیاری، بخشداری و شهرداری است و باید مسئولان استانداری مشکل را حل کنند.

برای نوسازی بافت فرسوده روستا چه برنامه‌ای دارید؟

در روستای صالح‌آباد شرقی پلاک‌های فرسوده زیادی وجود دارد، اما تعاریف بافت فرسوده شامل بافت این روستا نمی‌شود. دهیاری براساس طرح هادی روستایی عمل می‌کند و براساس این طرح برای هر متقاضی نوسازی، ظرف کمتر از یک هفته از تاریخ تقاضا، جواز نوسازی صادر می‌شود. پلاک‌های فرسوده و ناایمن روستا را هم شناسایی و با ارسال نامه، مالکان را به نوسازی بنا دعوت کرده‌ایم. البته پیش از صدور جواز از بنیاد مسکن استعلام گرته می‌شود و در صورتی که ملک تحلف نداشته باشد، جواز ساخت صادر می‌شود. اغلب پلاک‌های فرسوده روستا ریزدانه است و باید با پلاک‌های مجاور تجمیع شوند، ولی اهالی از طرح تجمیع املاک ریزدانه استقبال نمی‌کنند. بضاعت مالی اهالی روستا هم محدود است و برای نوسازی به مشوق‌ها و وام‌های بلندمدت و کم بهره‌نیاز دارند.

عکس: امیر رستمی

گلایه ساکنان محله اسماعیل‌آباد از تعطیلی مرکز سلامت جامعه شهری

چراغ مرکز بهداشت روشن می‌شود؟!

زهرا بلندی

قریب به ۱۵هزار نفر جمعیت دارد، اما از وجود مرکز درمانی بی‌بهره است. اسماعیل‌آباد یکی از محله‌های ناحیه۳ منطقه۱۹ است که تا ۲سال پیش مرکز سلامت جامعه شهری داشت، اما با تعطیل شدن آن، اهالی برای استفاده از خدمات درمانی مجبور شدند مسافتی را تا محله‌های دیگر طی کنند. اکنون راه‌اندازی مجدد مرکز درمانی متروکه به یکی از درخواست‌های اصلی اهالی تبدیل شده است. با اهالی محله، رئیس مرکز بهداشت جنوب تهران و معاون شهرسازی شهرداری منطقه۱۹ هم‌صحبت شدیم تا چرایی این موضوع را بررسی کنیم.

ساختمان قدیمی مرکز جامعه سلامت نزدیک ایستگاه مترو آزادگان قرار گرفته است. هنوز تابلو مرکز بر سردر آن حک شده است. با نگاهی اجمالی از لابه‌لای نرده‌هایی که دورتا دور دیوار کشیده شده متوجه متروکه بودن محوطه می‌شویم. اینجا ساختمان مرکز سلامت جامعه شهری اسماعیل‌آباد است که سال۱۳۵۸ مورد بهره‌برداری قرار گرفت و بعد از ۳۸سال فعالیت تعطیل شد. طبق گفته‌های اهالی محل، این زمین در سال‌های دور قبرستان بود. بعد از مدتی شهروندان برای دفن اموات خود، دیگر از این قبرستان استفاده نکردند و به مرور زمان بلاتکلیف و متروکه ماند. سال۱۳۵۸ قسمتی از آن برای ساخت مدرسه عمار یاسر و بخشی دیگر برای ساخت مرکز سلامت به مرکز بهداشت جنوب تهران تحویل داده شد. «حیدر مقدم‌فر» دبیر شورایاری محله اسماعیل‌آباد که در جریان جزئیات این موضوع قرار دارد، با بیان اینکه بعد از راه‌اندازی این مرکز به مدت ۳۸سال علاوه بر ساکنان اسماعیل‌آباد، اهالی محله‌های دولتخواه شمالی و جنوبی هم از خدمات این مرکز بهره‌مند می‌شدند، می‌گوید: «۲سال پیش باتوجه به فرسودگی بنا و استقبال محدود شهروندان، این مرکز تعطیل شد. پس از آن یک پایگاه سلامت در ساختمان ۳طبقه سرای محله دولتخواه جنوبی ساخته شد، اما این پایگاه آن‌طور که باید نمی‌تواند پاسخگوی نیاز اهالی محله باشد.»او با اشاره به اینکه طی ۲ـ ۳سال اخیر با ساخت مجتمع‌های مسکونی بزرگی همچون مجتمع

حیدر مقدم‌فر
دبیر شورایاری محله اسماعیل‌آباد

مسکونی مرجان، نوسازی واحدهای مسکونی قدیمی، افزایش تعداد مراکز تجاری، کارگاه‌ها و... این محله صنعتی شده و حدود ۱۵هزار نفر به جمعیت آن اضافه شده است، می‌گوید: «طی سال‌های اخیر متقاضیان استفاده از مراکز درمانی بیشتر شده، این درحالی است که در اسماعیل‌آباد هیچ مرکز درمانی، پایگاه بهداشت، تزریقات و حتی داروخانه هم وجود ندارد.» مقدم‌فر با اشاره به اینکه این موضوع را بارها از شهرداری و مرکز بهداشت جنوب غرب پیگیری کرده است، می‌گوید: «مسئولان مرکز بهداشت جنوب تهران از اینجا بازدید و بهره‌برداری مجدد از این مرکز را تأیید کردند. تقاضای ما این است که هرچه زودتر برای رفع این مشکل اقدام شود.» وی درباره جلسه‌ای که اخیرا در معاونت شهرسازی و معماری شهرداری منطقه۱۹ برگزار شده، می‌گوید: «معاون شهرسازی و معماری شهردار منطقه ضمن تأکید بر بازسازی مجدد این ساختمان پیشنهاد داد که تعداد طبقات آن بیشتر و خدمات دیگری همچون آزمایشگاه، درمانگاه‌های تخصصی و... هم برای آن در نظر گرفته شود.»

جای خالی مراکز درمانی و بهداشتی

«پیش از تعطیلی مرکز سلامت، جز ساکنان محله‌های اسماعیل‌آباد و دولتخواه، ساکنان کوره‌پزخانه‌ها و اطراف آن و شهرک صادقیه، علی‌آباد، بهارستان و اسلامشهر نیز از این امکانات استفاده می‌کردند.» اینها بخشی از صحبت‌های فردی است که از ۲۵سال پیش در این محله سکونت دارد. «حسن محمدی» با بیان اینکه بعد از راه‌اندازی ایستگاه مترو آزادگان و افزایش جمعیت این محله، وجود چنین فضایی یکی از ضروریات محله محسوب می‌شود، می‌گوید: «چندبار این موضوع را با مسئولان مرکز بهداشت جنوب تهراندر میان گذاشته، اما جواب درستی دریافت نکرده‌ام. حتی برای تزریق واکسن فرزندم نیز با مشکلات زیادی روبه‌رو شده‌ام.»

حسن محمدی
شورایار محله اسماعیل‌آباد

حجت‌الاسلام «سیدجلال هاشمی» امام جماعت مسجد موسی بن جعفر(ع) که در جریان مشکلات اهالی این محله قرار دارد، با اشاره به اینکه وجود این مرکز در محله‌ای که هیچ مرکز درمانی ندارد، نعمت بزرگی است، می‌گوید: «شهروندان می‌توانستند برای دریافت خدمات پزشکی رایگان از اینجا استفاده کنند، اما با تعطیلی آن از ۲سال پیش مجبورند به محله‌های دیگر مراجعه کنند.» وی ادامه می‌دهد: «گویا مرکزی مشابه در محله دولتخواه راه‌اندازی شده، اما خدماتشان با یکدیگر قابل قیاس نیست و نمی‌تواند جوابگوی نیازهای درمانی اهالی اسماعیل‌آباد باشد.»

«جبار آوج» یکی دیگر از اهالی قدیمی محله اسماعیل‌آباد است که با اشاره به اینکه این محله ترکیبی است از بافت تجاری، مسکونی و صنعتی می‌گوید: «با شکل‌گیری کارگاه‌های تراشکاری، آهنگری، مبلسازی، نجاری، آجریزی، تولید لباسشویی‌های صنعتی و از سوی دیگر وجود ایستگاه مترو آزادگان، جمعیت حاضر در اینجا نیازمند شرایط رفاهی مناسب است. در چنین بافتی وجود حداقل یک درمانگاه یکی از ملزومات است. باتوجه به اینکه این محله کارگرنشین است، ارتقای فرهنگ شهروندان، ارائه خدمات بهداشتی و... از مهم‌ترین نیازهاست که با متروکه شدن این مرکز هیچ خدماتی در این زمینه به شهروندان ارائه نمی‌شود.»

جبار آوج
ساکن محله

رئیس مرکز بهداشت جنوب تهران:

اجرای طرح درمانی به‌زودی کلید می‌خورد

با توجه به درخواست‌های مکرر شهروندان و بررسی‌هایی که با هدف نیازسنجی محله انجام شده است، مقدمات ساخت مجدد این مرکز فراهم شده است. رئیس مرکز بهداشت جنوب تهران با بیان این موضوع می‌گوید: «ساختمان این مرکز به دلیل فرسودگی حاصل از قدمت زیاد و به حداقل رسیدن مراجعه شهروندان تعطیل شد، اما با درخواست‌های مکرر شهروندان طی یک سال اخیر برای بازسازی و راه‌اندازی مجدد این مرکز، طی بازدیدهای متعدد، تصمیم‌هایی برای آن گرفته شده است.»

محمدرضا سلمانی‌ندوشن
رئیس‌مرکز بهداشت جنوب‌تهران

«محمدرضا سلمانی ندوشن» ادامه می‌دهد: «با توجه به بررسی‌های فنی و مهندسی انجام شده، این مرکز شرایط بازسازی را نداشت و تخریب کامل و ساخت مجدد آن راه‌حلی است که در نظر گرفته شده است. در حال حاضر یک شهروند خیر برای اجرای این طرح اعلام آمادگی کرده و منابع مالی آن تأمین شده است. با مشارکت شهرداری و ارائه هرچه سریع‌تر مجوزها، طرح به‌زودی کلید می‌خورد.»

معاون شهرسازی و معماری شهردار منطقه۱۹:

محله نیاز به کلینیک تخصصی دارد

با توجه به کمبود سرانه‌های خدماتی در محله اسماعیل‌آباد و محله‌های همجوار آن مثل دولتخواه شمالی و جنوبی، ساخت مرکز درمانی یکی از اتفاقات مهمی است که باید انجام شود. «علی داوطلب» معاون شهرسازی و معماری شهردار منطقه۱۹ با بیان این موضوع می‌گوید: «خوشبختانه مرکز بهداشت جنوب تهران متقاضی نوسازی این مرکز شده و طرح در دست بررسی است.»

وی با اشاره به اینکه اهالی محله نیازمند فضایی هستند که خدماتی فراتر از خدمات مرکز سلامت بگیرند، می‌گوید: «پیشنهاد ما این است که ضمن نوسازی مرکز، به افزایش دامنه خدماتان و راه‌اندازی یک کلینیک تخصصی توجه شود.»

محله قدیمی منطقه۲۰ در سال‌های اخیر تغییرات زیادی کرده است

شیرجه آپارتمان‌ها

میلاد رفاقتی

محله استخر (شهید کریمی شیرازی) یکی از محله‌های بااصالت و قدیمی منطقه۲۰ است. این محله درمختصات جغرافیایی شمال به جنوب خیابان ۲۴متری به سمت میدان شهرری و شرق به غرب میدان معلم و فلکه اول واقع شده است. بافت مسکونی و شهری محله استخر به ۲بخش قدیم و جدید تقسیم‌بندی می‌شود. بخش قدیمی تاریخچه و پیشینه صدساله دارد و به تعبیر دیگر هسته اولیه سکونت در محله استخر در اینجا تشکیل شده و در بخش جدید خانه‌ها و بافت شهری جدیدتر به نظر می‌رسند. نامگذاری محله به نام استخر نیز به ۵۵ تا ۶۰سال پیش مربوط می‌شود؛ زمانی که نخستین استخر شهرری به نام «فیروزه» توسط شخصی به نام دولت‌آبادی در اینجا ساخته شد. با اینکه سال‌ها از برچیده شدن استخر فیروزه گذشته، اما همچنان شهروندان، این محله را به نام استخر می‌شناسند و حتی شورایاری محله به همین نام انتخاب شده است. به کمک ریش‌سفیدان محله تاریخچه شفاهی محله استخر را جست وجو کردیم. چهره این محله با گذشته تفاوت زیادی پیدا کرده و بیش از همه آپارتمان‌سازی‌ها رد و نشان احوال قدیم را از بین برده است.

روزگار علی موتوری

محله استخر (شهید کریمی شیرازی) بیش از ۹هزار نفر جمعیت دارد. با این حال کارشناسان حوزه مطالعات اجتماعی منطقه۲۰ عنوان می‌کنند که این میزان جمعیت با احتساب نفرات غیرساکن به ۹هزار و ۵۰۰ تا ۹هزار و ۷۰۰نفر می‌رسد؛ چراکه برخی فقط برای انجام امور و پرداختن به شغل و حرفه خود در طول روز مهمان محله‌اند و در پایان روز به خانه و کاشانه خود و به نقاط مختلف شهر برمی‌گردند. «محمدرضا آرام» از ساکنان قدیمی محله استخر است که خانواده‌اش چند نسل اینجا زندگی کرده‌اند. به همین دلیل اطلاعات خوبی درباره گذشته و اکنون محله دارد. وی عنوان می‌کند که بیشتر جمعیت محله استخر را آذری‌ها، اردستانی‌ها و شاه عبدالعظیمی‌های بومی تشکیل می‌دهند. در میان آنها اقوام کرد و لر نیز دیده می‌شود که جمعیتشان نسبت به دیگر قومیت‌ها کمتر است. لوله‌کشی آب خانگی در محله استخر بعد از انقلاب اسلامی پس از سال۱۳۵۷ اتفاق افتاده و تا قبل از آن شهروندان از فلکه فشاری در جاده‌ها و خیابان‌های اطراف آب مورد نیاز خانواده‌هایشان را تأمین می‌کردند. این شهروند به کمبود امکانات مردم در زمان گذشته اشاره می‌کند و می‌گوید: «زمین‌های این قسمت از شهر کشاورزی بود. مزارع با ۳موتور آب سیراب می‌شدند. این موتور آب‌ها در نقاطی همچون خیابان ۲۴متری، خیابان کریمی شیرازی کنونی و در نزدیکی قلعه گبری بودند و کشاورزان به نوبت از آب چاه‌ها برای آبیاری مزارع و کشتزارهای خود استفاده می‌کردند.» وی کودکی ۱۰ساله بوده که همراه پدرش به نقاط مختلف محله سر زده و از آن روزگار حکایت‌های جالبی در ذهن دارد. او عنوان می‌کند که وظیفه حفاظت و نوبت دهی به شهروندان برای دریافت آب در اختیار فردی به نام «علی موتوری» بود. البته او موتورسیکلت نداشت و با اسب و قاطر به محله رفت‌وآمد داشت و فقط به دلیل مسئولیتش در قطع و وصل کردن دستگاه «موتور آب» به این نام شهرت پیدا کرده بود.

پخت آش محلی از سنت‌های قدیمی

بافت قدیمی محله استخر مربوط به ابتدای خیابان ۲۴متری است. پس از گذشت ۱۰۰سال، دیگر آثار و بقایای زمین‌های کشاورزی و زراعی باقی نمانده و وضعیت بافت مسکونی و شهری آن به‌طور کلی دگرگون شده و ساکنان امکانات بیشتری دراختیار دارند. فروشگاه شهروند، سینما راگا، کلانتری۱۷۲، ساختمان راهنمایی و رانندگی، ساختمان بسیج و... بخشی از امکانات شهری محله استخر هستند که باعث رشد و توسعه محله شده‌اند. به گفته شهروندان هم‌محله‌ای پس از تخریب استخر قصر فیروزه که توسط فردی صاحب نام مشهور به نام «دولت‌آبادی» بنا شده بود، این مکان به مجتمع مسکونی و تجاری بزرگ تبدیل شد؛ چراکه دیگر ساخت‌وساز آنقدر رونق پیدا کرده بود که وجود استخر چندان مهم به نظر نمی‌رسید. خانه‌ها و آپارتمان‌ها یکی پس از دیگری کنار هم بنا شدند تا اینجا تبدیل به محله شود؛ محله‌ای که مردمانش معروف به آداب و سنت‌های قدیمی‌اند. دید و بازدیدهای شبانه و مراودات همسایه‌ها با یکدیگر تا پهن کردن سفره نذری و مراسم پخت آش محلی توسط بانوان محله جزو دیدنی‌های محله استخر است.

از باغ مشهدی اکبر تا سینما راگا

اگر می‌توانستید با گوی جادویی زمان به ۷۰سال قبل برگردید، در گوشه و کنار محله استخر مناظری می‌دیدید که با وضعیت کنونی قابل تصور نیست. مثلا در خیابان ۲۴متری محله استخر، باغ بزرگ و سرسبزی بود که یک مالک خوشنام داشت. اهالی او را «مشهدی اکبر» صدا می‌زدند. او با خانواده‌اش در اینجا زندگی می‌کرد. درهمین باغ میوه، خانه چوبی وجود داشت و تا زمان مهاجرت فرزندانش به خارج از کشور همین‌جا زندگی کرد. به گفته «احمد باغستانی» یکی دیگر از شهروندان قدیمی محله پس از فوت مشهدی اکبر، کسی به وضعیت باغ رسیدگی نکرد و به همین دلیل تا اوایل دهه۵۰ به باغ خشکیده تبدیل شد. جالب اینکه سینما راگا در دل باغ مشهدی اکبربنا شده و شهروندان محله در آنجا فیلم سینمایی تماشا می‌کنند. باغستانی در این باره می‌گوید: «در دوران نوجوانی تلویزیون رنگی نداشتیم و خانواده‌ها به ندرت می‌توانستند تلویزیون سیاه و سفید بخرند. یادم هست که پدر خدا بیامرزم وقتی برای خانه تلویزیون سیاه و سفید خرید، خیلی خوشحال شدیم. کودکان و نوجوانان همسایه به خانه ما می‌آمدند تا فیلم و کارتن تماشا کنند.»

هنر ماندگار آهنگرهای استخر

در روزگار قدیم یکی از آهنگرهای ماهر و مشهور در محله استخر کسب و کار و زندگی داشته است. باغستانی درباره این شهروند می‌گوید: «استاد توانگر جزو آهنگرهای معروف شهرری بود که از شهرهای مختلف مشتری داشت. او با ذوق و شوق زیاد درهای آهنی با طرح‌های برجسته درست می‌کرد. طرح‌ها و نقش‌های گلدار و برگرفته از طبیعت و حیوانات چنان در درهای آهنی منازل مسکونی جلوه می‌کرد که‌گویی ساخته دست بشر نبود. در واقع علاقه‌مندی او به هنر آهنگری با ذوق و سلیقه‌هایی همراه بود که اکنون دیگر در این صنف کاربری ندارد و کسی سراغش را نمی‌گیرد.» اگر در کوچه و پسکوچه‌های محله استخر قدم بزنید و سراغ خانه‌های قدیمی را بگیرید، می‌توانید درهای آهنی ساخته شده دست مرحوم استاد توانگر را ببینید.

محمدعلی بیات، نخستین شهید محله

خیابان ۲۴متری محله استخر، اوایل انقلاب اسلامی به نام شهید «محمدعلی بیات» نامگذاری شده است. در دوران انقلاب این جوان به همراه دیگر شهروندان در تظاهرات ضد رژیم شرکت کرده بود که شهید شد.

محله
مناطق ۱۶ • ۱۷ • ۱۸ • ۱۹ • ۲۰
پهنه جنوبی شهر تهران

● **صاحب امتیاز:** مؤسسه همشهری
● **مدیر مسئول:** نیلوفر قدیری
● **شورای سردبیری:** مهدی علیپور
سروش جنابی/ زکیه سعیدی
● **دبیر تحریریه:** ابوذر چهل‌امیرانی
● **تحریریه:** رضا نیک‌نام/ نصیبه سجادی
مریم قاسمی/ رابعه تیموری / زهرا بلندی
● **مدیر هنری:** کامران مهرزاده
● **صفحه‌آرایی:** محمدرضا محمدی‌تاش/ علی حسنی / میلاد رفاقتی
فائزه توکلی
● **حروفچینی و تصحیح:** منیژه خسروآبادی/ اعظم آجوربندیان/ فهیمه شیرازی

● **نشانی:** خیابان ولی‌عصر(عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● **کد پستی:** ۱۹۶۶۶۵۳۳۸ ● **صندوق پستی:** ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● **تلفن:** ۲۳۰۲۳۱۰۰ ● **دورنگار:** ۲۳۰۲۳۴۸۸

یادداشت

پیمان پورنصر
شهردار منطقه ۱۶

ضرورت جلب رضایت شهروندان در اجرای پروژه‌های شهری

مردم صاحبان شـــهرها هستند و برهمین اساس، در اجرای پروژه‌های شهری می‌بایست رضایت آنها جلب شود. باید کیفیت را به همراه سرعت در پروژه‌ها مدنظر قرار داد تا به موفقیت رسید و ارتقای سطح کیفی پروژه‌ها نیازمند نظارت دقیق بر عملکرد حوزه‌های مختلف است که این امر مهم با بازدید مستمر امکان‌پذیر می‌شود. از وظایف مدیران شهری، خدمت به مردم و حل مشکلات شهری است و برای این منظور باید از تمام تـــوان و ظرفیت‌های موجود اعم از متخصصان شهرداری، سمن‌ها، تشکل‌های مردمی و... نهایت بهره‌بـــرداری در این زمینه را بـــرد. از همین رو، پروژه‌های شهری در منطقه۱۶ در زمان‌های مقرر به بهره‌برداری رسید تا بهره‌گیری از فضاهای موجود و ظرفیت کارشناسان، امید، آرامش، آسایش، زیبایی و پاکیزگی را برای شهروندان منطقه به ارمغان آورد.

در موضـــوع محله‌محـــوری و ارائـــه خدمات مناســـب به شـــهروندان، با توجه به نیاز شـــهروندان ضـــرورت دارد تکمیل طرح‌هـــای عمرانی برای تأمین رفاه آنان تســـریع شـــود. همچنین در محله‌های ۹گانه منطقه همچون سایر محله‌هـــای پایتخت، وجود پاتوق‌هـــای محلی برای ارتباط اجتماعی شـــهروندان، بیش از پیش مـــورد توجه قرار دارد و وضعیت منطقه در خدمت‌رســـانی و توسعه محله‌محوری مطلوب ارزیابی شده است. علاوه بر این باید نظارت مستمر در محدوده محله‌ها و منطقه صورت بگیرد و با اولویت قرار دادن پیام‌های شهروندی از طریق سامانه‌های مردمی۱۳۷، ۱۸۸۸ و... مشـــکلات را به حداقل رساند. در دیگر بخش‌ها، لزوم توجه به بافت فرهنگی و اجتماعی محله‌های قدیمی و حفظ هویت آنها، آمادگی شهرداری منطقه با بهره‌گیری از تجربیات مدیران و معاونان متبحر در فصل بارش و نزولات آسمانی از اولویت‌های این منطقه است.

مدیریت هزینه و کاهش آن، افتتاح ۳۰پروژه توسعه محور در محله‌ها و افتتاح ۴پروژه نوســـازی عمرانی در بافت‌های فرسوده، افتتاح ۱۶پروژه ترافیکی و ۲پروژه زیست‌محیطی و... از مـــواردی اســـت که بـــه جلب رضایت شـــهروندان منطقـــه اهمیت می‌دهـــد. احداث ۴کیلومتر مســـیر ایمن ویژه دوچرخه‌ســـواران و بحث ایمنی در این مسیر از دیگر اولویت‌های مدیریت شهری منطقه۱۶ است. عملیات احداث مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری با کارشناسی‌ها و مطالعات متعدد در این زمینه برای در نظر گرفتن بهترین و ایمن‌ترین مسیر برای دوچرخه‌ســـوار، عابران پیاده و خودروها در نظر گرفته شده اســـت. همه مسیرها با روند حرکت خودروها و حتی مسیرهای ویژه در پیاده‌روها، همگی با علائم جداکننده فیزیکی و تابلوها و خط‌کشی‌های ویژه مشخص شده و ایمنی افراد در این عملیات درجه اول محسوب می‌شود.

پروژه‌های شـــاخص منطقه همچون مجموعه ورزشـــی شـــهدای گمنام محله جوادیه، فـــاز دوم مجموعه فرهنگی ورزشی شهربانو ویژه بانوان، بهینه‌سازی تمامی ایستگاه‌های اتوبوس و بهینه‌سازی پیاده‌روها برای تردد معلولان، نخستین موزه محلی در محله نازی‌آباد برای به نمایش گذاشتن آثار مفاخر و پیشکسوتان منطقه و... از پروژه‌های نیمه‌تمام است که تلاش می‌شود تا پایان سال جاری به اتمام برسد. تکمیل پروژه‌های عمرانی ناتمام از اصلی‌ترین دغدغه‌های مدیریت شهری منطقه است که با افتتاح آنها شهروندان شاهد تحول در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و آموزشی خواهند بود. توسعه زیرساخت‌های فرهنگی-ورزشی یکی از ضروریات است که در سال‌های اخیر تلاش‌های بسیاری در بهبود شرایط زیرساخت‌های فرهنگی، تفریحی و مذهبی در منطقه شده است. همچنین ایمن‌سازی و رفع خطر املاک ناایمن در منطقه۱۶ در دستورکار قرار دارد و تدبیر شهردار تهران نیز، رسیدگی ویژه به این موضوع است.

هویت

منطقه ۲۰ — نصیبه سجادی

ساعت آفتابی مسافران ری

مسافران و بازرگانانی که در مسیر جاده ابریشم از خراسان تا ری می‌آمدند، با رسیدن به بنای آجری برج طغرل که در شـــرق آرامگاه ابن‌بابویه قرار دارد، به آسانی می‌توانستند زمان دقیق روز را تخمین بزنند. معماری برج طغرل به گونه‌ای اســـت که می‌توان از آن به‌صورت یک ســـاعت طبیعی استفاده کرد. در نمای بیرونی این برج خشتی ۲۴کنگره وجود دارد که دور تا دور برج را دربرگرفته‌اند. هنگام طلوع آفتاب، یکی از کنگره‌های ضلع شرقی برج روشن می‌شـــود و اشعه آفتاب از داخل آن به بیرون می‌تابد. با برآمدن روز و گذشت هر ساعت، به تعداد کنگره‌های نورانی برج افزوده می‌شـــود و وقتی خورشید روی نصف النهار قرار بگیرد، اشعه خورشید به سردر جنوبی برج رسیده است. در هر کنگره برج طغرل ۴نیم دایره وجود دارد که هر نیم‌دایره نشانه یک ربع ساعت است و در گذشته اطلاع از زمان را برای کاروانیان آســـان می‌کرد. در زمان رونق جاده ابریشم، هنگام شـــب در باروهای این برج خشتی آتش روشـــن می‌کردند تا کاروانیان مسیر خود را گم نکنند. در این مواقع ساعت آفتابی مسافران ری مانند چلچراغی می‌درخشید و راه را برای گمشدگان روشن می‌کرد.

پاتوق

منطقه ۱۷

بوستان شهید ناظری، پاتوقی خانوادگی است

ساختمان نونوار مجتمع فرهنگی و تجاری امام رضا(ع) در همسایگی بوستان شهید محمد ناظری قرار دارد و اگر از خیابان امین‌الملک وارد خیابان شهیدان صبوری شوید، تا زمانی که از مقابل هیکل رشید این ساختمان عبور نکنید، فقط صدای قیل و قال کودکان و مادرانی که در محوطه بازی کودکان نشسته‌اند، به گوشتان می‌رسد، اما پس از واردشدن به بوستان، پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها و جوانان محله امامزاده حســـن(ع) را می‌بینید که هریک در قسمتی از بوستان به اختلاط و ورزش مشـــغولند. اختلاط‌های عصرانه، سرگرمی محبوب سالمندان محله است و گعده‌ها و دورهمی‌های آنها در بوســـتان به راه است. جوانان هم معمولاً برای استفاده از وسایل ورزشی به این بوستان سرمی زنند. بوستان شهید ناظری که در گذشته ساختمانی متروکه در اراضی آن وجود داشـــت، سرســـبز و پردار و درخت است و فضای سبز باصفایی دارد. نهال‌های جوانی که ۳سال پیش و در زمان ساخت بوستان کاشته شدند، اکنون درختانی رشید و برومند شـــده‌اند. روی تپه‌های کوچک داخل بوستان هم خرمنی از گل‌های رز و نرگس‌های رنگارنگ روییده‌اند و درختان بیدمجنون و چنارهای آن جوان و شاداب هستند. فضای سبز، وسایل بازی کودکان، آبنمای پرتابل و وسایل ورزشی بدنسازی، از امکانات بوستان شهید محمد ناظری است. واقع شدن این بوستان در تقاطع خیابان‌های اصلی و پررفت‌وآمد قزوین و شهیدان صبوری سبب افزایش امنیت آن شده و این بوستان را به پاتوقی خانوادگی تبدیل کرده است.

الو محله

تیر برق معارض را جمع‌آوری کنید

منطقه ۱۷ — در ماه‌هـــای اخیر تعداد زیادی از تیرهای برق معارض کوچه‌ها و خیابان‌هـــای ناحیه یک جمع‌آوری شدند، اما هنوز تیر چراغ‌برق فرسوده خیابان شـــهید یکتا ثانی جمع‌آوری نشـــده اســـت. این تیر بـــرق مقابل پارکینگ یک ساختمان مسکونی قرار دارد و رفت‌وآمـــد بـــه پارکینگ این ساختمان را دشوار کرده است.

صادق عبداللهی، کاسب و ساکن محله امامزاده حسن(ع)

پاسخ مسئول — **بررســـی‌های لازم بـــرای حذف زوائـــد ترافیکی معابر انجام شـــده و تیرهـــای برق که در رفت‌وآمـــد خودروهـــا و عابـــران مشـــکل ایجـــاد کننـــد، تعویـــض یا جابه‌جا می‌شوند.**

مهدی نوروزی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار منطقه۱۷

راه‌اندازی سریع‌تر سرای محله اسماعیل‌آباد

منطقه ۱۹ — یکی از تقاضاهای مهم اهالی محله اسماعیل‌آباد، داشتن یک سرای محله اســـت تا بتوانند در آن مشارکت بیشتری با اعضای شورایاری داشـــته باشـــند و در جریان اتفاقات محله قرار بگیرند. شنیده‌ایم که این ســـرای محله در دست ساخت است، امـــا درخواســـت ما این اســـت که با سرعت بیشـــتری مراحل ساخت آن انجـــام شـــده و هرچه زودتـــر مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

جمعی از ساکنان محله اسماعیل‌آباد

پاسخ مسئول — **ســـیزدهمین سرای محلـــه منطقـــه۱۹ در محلـــه اسماعیل‌آباد در حال ساخت است و تاکنـــون ۶۰درصـــد پیشـــرفت فیزیکـــی داشـــته اســـت. در حال حاضـــر فعالیـــت ســـفت‌کاری و دیوارکشی ساختمان این مجموعه بـــه اتمـــام رســـیده و عملیـــات نازک‌کاری دیوارهای داخل و نصب سنگ پله‌ها در حال انجام است.**

محمدمهدی گندمی، معاون فنی و عمرانی شهردار منطقه۱۹

مناسب‌سازی معابر برای معلولان

منطقه ۲۰ — تـــردد توانیاب‌هـــا در خیابـــان ۲۴متری دشـــوار اســـت و پلکانی بودن پیاده‌رو در بخش‌هایی از این خیابان، آنها را با مشـــکل مواجه می‌کنـــد. از مســـئولان شـــهرداری می‌خواهیـــم اقداماتـــی بـــرای مناسب‌سازی معابر برای تردد آسان معلولان انجام دهند.

مجتبی خلیلی، ساکن محله جوانمرد

پاسخ مسئول — **در اجـــرای طـــرح ابتـــکاری کمپین «محله دســـترس پذیـــر» در شـــهرری ایـــن مشـــکل برطرف خواهد شد.**

فرهاد افشار، شهردار منطقه۲۰